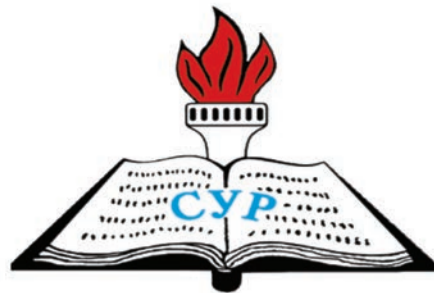

URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 399-400 / ianuarie 2020

Luptați și veți învinge!

M. Ubravsky

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Au trecut 30 de ani de la evenimentele care au schimbat istoria României. La articolul 1, paragrafele 3 și 4 din Constituția României, se menționează că „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate”.

După înlăturarea regimului comunist, România a inițiat o serie de reforme economico-politice și drumul ei european nu mai putea fi oprit. Țara noastră a fost primită în familia europeană a națiunilor libere: la 29 martie 2004, a aderat la NATO, iar la 1 ianuarie 2007, a devenit membru

figuri: reprezentare parlamentară și sprijin financiar pentru activitățile organizatorice și pentru desfășurarea activităților culturale.

Considerăm necesar ca, după parcurgerea celor trei decenii, bogate în evenimente dintre cele mai diverse privind viața ucrainenilor din România, să prezentăm o succintă trecere în revistă a principalelor direcții de activitate ale UUR, cu realizările ei mai importante.

Cultura a fost obiectul unor preocupări permanente: eforturile noastre au fost orientate către popularizarea valorilor tradiționale ale civilizației ucrainene, către păstrarea identității noastre etnice. Am sprijinit și promovat nenumărate proiecte culturale ale filialelor UUR, editarea de cărți și a presei ucrainene. Avem ansambluri (corale, instrumentale, de dansuri) care activează în

UUR este membră a Consiliului pentru Minorități Naționale (CMN), organism consultativ al Guvernului, care sprijină activitatea organizațiilor minorităților naționale și propune repartizarea pe organizații ale minorităților naționale a subvențiilor de la bugetul de stat. În cadrul diferitelor comisii ale CMN trebuie menționată prezența activă a delegaților UUR, precum și colaborarea cu Departamentul pentru Relații Interetnice.

De la început, UUR a dezvoltat activități culturale și relații de colaborare foarte bune cu populația majoritară, cu reprezentanții organelor puterii de stat (Guvernul României, autoritățile locale). Acest lucru a dus la unele realizări concrete, cum ar fi instituirea Zilei Limbii Ucrainene în România.

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA DUPĂ 30 DE ANI

cu drepturi depline al Uniunii Europene. Cele două aderări la structuri care apără, promovează și consolidează democrația reprezintă și cea mai valoroasă umbrelă de protecție, inclusiv, a democrației.

În toți acești ani, transformări importante a cunoscut și comunitatea ucrainenilor din România. Aflată în timpul regimului totalitar într-un accentuat proces de dispariție, oficial trecută la „alte minorități”, comunitatea ucraineană a început din nou să prindă viață. La 28 decembrie 1989, a fost constituită Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) care, la 14 februarie 1990, conform sentinței nr. 262 a Judecătoriei Sectorului 1 din București, a devenit persoană juridică. UUR este organizația care reunește, în mod liber consimțit, toate comunitățile ucrainene din România. Este recunoscută de Statul Român ca organizație de utilitate publică și funcționează autonom, cu respectarea Constituției, a legilor românești și a legislației internaționale la care România este parte.

Primul președinte și unul dintre inițiatori ai organizației a fost scriitorul Ștefan Tcaciuc; după decesul acestuia, la conducerea organizației a urmat dl Ștefan Buciuta, iar din anul 2015 a fost ales ca președinte dl Nicolae Miroslav Petrețchi. Toți președinții împreună cu consiliile UUR și-au făcut datoria, acționând pentru prezervarea, exprimarea și promovarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a ucrainenilor din România.

UUR are 12 filiale județene, majoritatea lor incluzând mai multe organizații locale.

Prin acțiune politică, UUR a reușit să obțină pentru comunitatea ucraineană două mari câș-

multe comunități pe tot cuprinsul României. Festivalurile organizate de UUR au fost o altă coordonată majoră a preocupărilor noastre. În această privință sunt de remarcat „Festivalul de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni”, „Festivalul ouălor încondeiate”, „Festivalul interetnic «Conviețuirii»” ș.a.

Fiecare celebrare a sărbătorii Crăciunului sau a Paștelui a fost un reînnoit prilej de regăsire identitară, de meditație despre sensul istoriei poporului ucrainean.

În capitolul cultură s-a încadrat și organizarea de mese rotunde, simpozioane (internaționale), lansări de carte, expoziții, întâlniri ale scriitorilor cu cititorii.

Departamentul pentru Relații Interetnice a felicitat în repetate rânduri UUR, apreciind că activitatea pe care o desfășoară este o contribuție importantă la cultura românească.

UUR a sprijinit de fiecare dată desfășurarea olimpiadei de limba ucraineană și a organizat programe speciale de educație, precum „Sărbătoarea limbii materne”, „Concurs de recitare a poeziei ucrainene” ș. a. Scopul acestor acțiuni l-a constituit sensibilizarea elevilor față de limba maternă, cultivarea și încurajarea învățării ei de către toți elevii, la școală sau în afara acesteia.

Instituirea Zilei Limbii Ucrainene în România este, fără îndoială, o mare realizare. De apreciat demersurile deputatului Nicolae Miroslav Petrețchi pentru ca acest proiect să se materializeze. La 9 noiembrie 2019, UUR a marcat a doua ediție a Zilei Limbii Ucrainene în România. A fost un bun prilej pentru a sublinia caracterul unitar al limbii, culturii și civilizației ucrainene, statutul actual al limbii ucrainene în țara noastră.

De asemenea, UUR a dezvoltat bunele relații cu Ambasada Ucrainei în România, cu organizațiile ucrainene europene și mondiale. Din 1991, UUR este membră a Congresului Mondial al Ucrainenilor, iar din 1994, membră fondatoare a Congresului European al Ucrainenilor; în 2001, UUR a devenit membră a Consiliului Ucrainean Mondial de Coordonare din Kiev.

În sfârșit, Uniunea Ucrainenilor din România a dobândit, în anii care au trecut de la înființare, o bază materială proprie. Patrimoniul imobiliar al UUR cuprindea, la nivelul anului 2014, 12 sedii și o Casă de Cultură a Ucrainenilor (la Timișoara). Spațiile acestor bunuri imobile sunt atractive, ideale pentru organizarea și desfășurarea unor activități ale organizației.

Suntem mândri pentru ceea ce am realizat și recunoscători Guvernului României pentru sprijinul financiar care asigură existența instituțională a vieții ucrainenilor din România.

Spațiul nu ne îngăduie decât să amintim că în data de 19 decembrie 2019, la Rin Grand Hotel din București, s-au desfășurat o serie de manifestări culturale dedicate aniversării a 30 de ani de la înființarea Uniunii Ucrainenilor din România. Acțiunea organizată de UUR a fost marcată prin omagiul adus fondatorilor UUR, luările de cuvânt ale personalităților din țară și din străinătate și printr-un spectacol impresionant. Artiștii ucraineni din România și din Ucraina au oferit muzică și dans de mare calitate, primite cu multă căldură de oficialități și de un public numeros.

Ion ROBCIUC

Telegrame de felicitare adresate cu prilejul celei de-a 30 aniversări a înființării UUR

Stimate Doamnă Petrețchi,

În numele Ministerului Afacerilor Externe al Ucrainei și al meu personal doresc să vă felicit pe Dvs. și întreaga comunitate ucraineană cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la înființarea Uniunii Ucrainenilor din România!

În această perioadă, Uniunea a realizat o imensă muncă pentru păstrarea și dezvoltarea identității naționale, limbii, învățământului, tradițiilor și culturii ucrainenilor din România.

Uniunea Ucrainenilor din România contribuie activ la consolidarea prieteniei între cele două state și popoare, consolidează imaginea Ucrainei ca stat cu o veche istorie, cu o cultură bogată și cu perspective europene clare. Vreau să remarc în mod deosebit eforturile Dvs., domnule Petrețchi, ca deputat al Parlamentului pentru informarea corectă a conducerii și societății civile din România privind agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei.

Uniunea acționează intens și la nivel internațional în colaborare cu Congresul Mondial al Ucrainenilor, aducând astfel o contribuție substanțială la consolidarea tuturor ucrainenilor din lume.

Folosesc acest prilej pentru a vă ura Dvs. personal, domnule Președinte, conducătorilor filialelor județene ale Uniunii Ucrainenilor din România și întregii comunități ucrainene din România multă sănătate, fericire, înțelegere, propășire și realizarea tuturor planurilor și ideilor.

Cu stimă,

**Ministrul Afacerilor Externe al Ucrainei,
Vadym Prystaiko**

Stimate Doamnă Președinte și stimați membri ai Uniunii Ucrainenilor din România,

Îmi face o plăcere deosebită să vă transmit felicitări și cele mai bune urări din partea Congresului Mondial al Ucrainenilor (SKU) cu prilejul jubileului de 30 de ani al Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) care este un vechi membru activ al organizației noastre.

În cele trei decenii de activitate, UUR și-a câștigat un binemeritat prestigiu atât în țară, cât și în afara ei prin dezvoltarea activității publice ucrainene, prin conservarea valorilor noastre naționale, în primul rând a limbii, culturii și tradițiilor și prin renașterea memoriei istorice a poporului ucrainean. O direcție importantă a activității Dvs. este susținerea Patriei noastre spirituale – Ucraina care, astăzi, are nevoie mai mult ca oricând de ajutorul ucrainenilor din întreaga lume pentru oprirea agresiunii ruse, pentru promovarea reformelor și transpunerea în practică a aspirațiilor sale de integrare europeană și euroatlantică.

SKU își exprimă întreaga stimă față de cei ce clădesc UUR pentru lungă și fructuoasă colaborare cu SKU, în special actualului președinte Nicolae Miroslov Petrețchi, și urează tuturor membrilor multă sănătate, putere și inspirație în muncă spre binele Ucrainei, României și al întregii comunități ucrainene din lume.

**Președintele Congresului Mondial
al Ucrainenilor,
Pavlo Grod**

*Mult stimați membri ai
Uniunii Ucrainenilor din România,*

În numele Uniunii Ucrainenilor din Republica Moldova vă felicit pe Dvs. și personal, pe dl Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele acesteia cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la înființare.

Din momentul înființării organizația Dvs. a susținut în mod constant Ucraina în lupta ei pentru obținerea independenței mult visate, a realizat o imensă muncă de propagare a culturii, a educat noua generație de ucraineni să prețuiască limba, tradițiile și cultura poporului său.

Cu prilejul jubileului Dvs. vă dorim tuturor sănătate, pace, bunăstare familiilor Dvs., unitate pentru realizarea planurilor, succes în toate proiectele, prosperitate și continuă dezvoltare.

Apreciem colaborarea noastră și relațiile noastre durabile. Sperăm că colaborarea noastră va continua pentru consolidarea relațiilor de prietenie între ucrainenii din România și Republica Moldova.

Cu stimă,

**Vitali Mruh,
președintele Uniunii Ucrainenilor
din Republica Moldova**

Mesaje de felicitare adresate președintelui UUR și comunității ucrainene cu ocazia Crăciunului și Anului Nou

*Stimate Doamnă Președinte,
Crăciun fericit și La mulți ani!*

Ambasada Ucrainei în România

Dragi ucraineni,

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, Uniunea Ucrainenilor din România vă dorește Crăciun fericit și Anul Nou plin de bucurii!

**Președinte UUR,
Deputat,
Nicolae Miroslov Petrețchi**

Stimați prieteni,

În numele Congresului Mondial al Ucrainenilor (SKU) vreau să-i felicit pe toți ucrainenii și prietenii Ucrainei cu prilejul mării noastre sărbători – Nașterea Domnului!

La încheierea anului 2019, facem bilanțul noilor succese ale SKU, inclusiv în ceea ce privește promovarea imensului potențial economic al Ucrainei cu prilejul forumurilor și conferințelor internaționale în Europa și America de Nord și al primei în istorie zile a Ucrainei la Berlin care i-a permis conducerii SKU să ridice probleme legate de Ucraina în fața guvernanților, a oamenilor de știință și a societății civile din Germania.

Legăturile dintre Ucraina și Diaspora ucraineană sunt și în continuare puternice în ceea ce privește sarcina noastră comună privind restabilirea integrității teritoriale a Ucrainei, în special recuperarea Crimeei, oprirea agresiunii ruse și eliberarea tuturor deținuților politici și prizonierilor,

precum și în consolidarea independenței și democrației în Ucraina.

Sunt convins că poporul ucrainean va face împreună față fiecărei provocări care îi va ieși în cale până la deplina integrare europeană și euroatlantică și că pe pământul ucrainean se va instaura din nou pacea.

Atunci când, în această zi de sărbătoare, ne vom aduna în familie să-i pomenim în rugăciunile noastre pe bравii noștri soldați care apără pe linia întâi Ucraina de agresorul străin și să întindem o mână de ajutor celor ce continuă să sufere din cauza consecințelor acestui război nedrept.

Vă sunt sincer îndatorat pentru atașamentul și susținerea SKU și sunt convins că împreună, indiferent de țara în care trăim, vom continua să dezvoltăm o națiune ucraineană puternică pentru multe generații ce vor veni.

În numele SKU și al familiei mele, al soției Adrianna și al copiilor, Roman, Danylo, Larysa și Olena, vă doresc pace, înțelegere, Crăciun vesel și un An Nou fericit și prosper.

Hristos se naște! Să-L slăvim!

**Președintele Congresului
Mondial al Ucrainenilor,
Pavlo Grod**

Dragi prieteni,

Cu prilejul sărbătorilor de iarnă, Uniunea Ucrainenilor din Republica Moldova vă dorește Crăciun vesel și Anul Nou 2020 fericit!

**Vitali Mruh,
președinte**

Stimați prieteni,

În numele Congresului Mondial al Organizațiilor de Tineret Ucrainene (SKUMO), vă rog să-mi permiteți să vă felicit cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului! Vă doresc multă sănătate, fericire și entuziasm în activitatea Dvs., succes în toate proiectele și speranță într-un viitor mai bun. Fie ca Anul Nou să vă aducă bunăstare în familie, pace și liniște în casele și familiile Dvs.

De asemenea, vrem să mulțumim tuturor celor care, în cursul acestui an, au fost alături de noi și împreună cu SKUMO au contribuit la dezvoltarea mișcării ucrainene de tineret și la sprijinirea independenței și democrației în Ucraina. Nădăjduiesc că colaborarea noastră va continua și în anul 2020.

**Dmytro Lekarțev,
președintele SKUMO**

Stimate Doamnă Președinte,

Vă rog să primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul Crăciunului și Anului Nou!

Fie ca aceste zile pline de lumină să vă umple sufletul de bucurie, să vă aducă pace și înțelegere, belșug și liniște.

Vă doresc tuturor multă sănătate, fericire, succes, realizarea tuturor visurilor și speranțelor.

Crăciun fericit și un An Nou vesel!

Cu stimă,

**Denys Șmyhal,
președintele Administrației de Stat a
regiunii Ivano-Frankivsk**

Mesaje de felicitare adresate președintelui UUR și comunității ucrainene cu ocazia Crăciunului și Anului Nou

Dragi ucraineni,

În aceste zile când ne adunăm în jurul aceleiași mese cu rude și prieteni pentru a sărbători Crăciunul și Anul Nou, Congresul Ucrainenilor din Canada mulțumește miilor de voluntari care ajută comunitatea noastră pe întinsul întregii Canade, generoșilor noștri donatori și adepți. Sprijinul vostru permanent și eforturile voastre permanente ne asigură că comunitatea noastră rămâne puternică și unită.

Ne rugăm pentru surorile și frații noștri din Ucraina și pentru ca odată cu Anul Nou să revină în sfârșit pacea în țară. De șase ani ei apără cu curaj Patria lor de crunta agresiune rusă. Frații și surorile noastre au nevoie de sprijin și noi îi vom sprijini în continuare.

În numele Congresului Ucrainenilor din Canada, al organizațiilor componente, al consiliilor de provincie și al secțiilor locale vă dorim Dvs. și familiei Crăciun vesel și un An Nou fericit!

Hristos s-a născut!

**Președintele Congresului Ucrainenilor din Canada,
Alexandra Chyczij**

Dragi ucraineni,

A venit din nou Crăciunul la noi și prin Mântuitorul nou-născut ne cheamă la milostenie, aduce liniște, bucurie și belșug în familiile noastre. Fie ca străvechea noastră colindă să întărească spiritul ucrainean, să-i învelească pe ostașii noștri care apără Ucraina.

Să ne rugăm Fiului celui nou-născut al lui Dumnezeu ca să aducă pace și liniște statului nostru.

Crăciun fericit! Fericire și succes în Noul An!

Comunitatea Ucrainenilor din Spania

Stimate Domnule Nicolae Miroslav Petrețchi,

Sincere felicitări Dumneavoastră și colectivului în fruntea căruia vă aflați cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului!

Vă doresc multă sănătate, bunăstare familiei Dvs., putere și optimism.

Fie ca Anul Nou să vă aducă fericire, bucurii, bunăstare, succese și realizări creatoare.

Să trăiți, să înfloriți, numai bine și fericire la mulți și fericiți ani!

Cu stimă,

**Președintele Consiliului Raional al orașului Rachiv – Ucraina
V. I. Dan**

Stimați prieteni,

An de an, steaua de la Betleem adună familiile în jurul mesei de Crăciun pentru a descoperi, la lumina caldă a lumânării și a sunetului blând al colindei, legătura dintre iubirea lui Dumnezeu și om.

Fără această legătură omul, familia și popoarele întregi nu știu încotro se îndreaptă și deseori se trezesc în pustietatea indiferenței și a egoismului.

Și pentru noi, ucrainenii, este extrem de important să descoperim această legătură. Să simțim că suntem o familie cu o singură istorie, limbă și tradiții. Cu credință într-un singur Dumnezeu care pentru mântuirea noastră a devenit unul dintre noi și ne-a arătat prin propria sa viață calea mântuirii.

În asta constă forța noastră și acesta este țelul nostru!

Hristos se naște! Să-L slăvim!

Uniunea Ucrainenilor din Portugalia

Dragi ucraineni,

Sărbători fericite! La mulți ani!

Ștefan Buciuta

30 de ani de la constituirea Uniunii Ucrainenilor din România

Prezentăm cuvântul dnei Irina Liuba Horvat, președinte al filialei Satu Mare a UUR, rostite la manifestările dedicate aniversării a 30 de ani de la constituirea Uniunii Ucrainenilor din România, care a avut loc în data de 19 decembrie 2019, la Rin Grand Hotel din București.

Stimate Domnule Președinte al Uniunii Ucrainenilor din România,
Dragi colegi,
Doamnelor și Domnilor

Este simbolic, dar și necesar să sărbătorim astăzi împlinirea a 30 de ani de la constituirea Uniunii Ucrainenilor din România. Este simbolic, deoarece putem asocia existența Uniunii cu Revoluția din decembrie 1989, care a descătușat libertățile cetățenești în România și a deschis drumul spre un stat democratic. Dar este și necesar, pentru că orice sărbătoare trebuie să fie și un prilej de bilanț, de recapitulare a ceea ce am realizat, dar și de a face planuri de viitor.

Nu-mi propun un istoric al Uniunii, dar trebuie să observ că au fost perioade bune, active și perioade de oarecare stagnare. Oscilațiile au depins în mod special de climatul de conlucrare, de unitatea Uniunii, dacă pot spune așa. Cred că este meritul actualei conduceri că a ridicat problema unității interne la rang de problemă prioritară, sintetizând-o în importanta Rezoluție de la Cluj, adoptată de Radă, transformată în Hotărâre a Congresului Extraordinar din 23 iunie 2018.

Fără să aduc laude, nu pot să nu remarc schimbarea spectaculoasă pe care a generat-o stilul actualului nostru parlamentar, care a transformat radical rolul și importanța calității de deputat al UUR, dintr-o prezență mai mult decorativă, într-un exemplu de slujire activă a intereselor publice, indiferent dacă sunt ale comunității ucrainenilor sau ale tuturor cetățenilor.

E bine să facem o asemenea schimbare și în activitatea aleșilor locali. Alegerile locale bat la ușă, cum se spune. De aceea era târziu să le aducem în discuție abia în luna februarie, când vom împlini calendaristic cei 30 de ani. Să folosim acest prilej bilanțier ca să ne gândim încă de pe acum la această temă. Principalul indicator al reușitei sau nereușitei noastre va fi numărul de consilieri locali aleși. Dacă vom avea și primari, viceprimari sau consilieri județeni, cu atât mai bine, dar ținta realistă trebuie să fie consilierii locali.

Ce ne arată dinamica numărului lor la ultimele cinci alegeri? În anul 2000, UUR a avut 26 de consilieri locali, în 2004 – 20 de consilieri locali, în 2008 – 5 (ați auzit bine – 5) în 2012 – 11, iar în prezent avem 14. După nereușita din anul 2008, am intrat într-un trend ascendent, care ar trebui să ne bucure, dar să ne dea și încredere că putem reveni la recordul istoric de acum 20 de ani.

Optimismul meu se bazează pe analiza datelor exacte și infirmă o prejudecată, și anume că succesul depinde în primul rând de ponderea populației ucrainene în localitatea respectivă. Desigur, contează și ponderea, dar mai mult contează ponderea celor care se prezintă la urne și votează cu candidatul UUR.

La rândul ei, opțiunea pentru UUR e determinată de respectabilitatea candidaților pe care îi propunem. Așa se explică de ce comune care au avut în trecut consilieri locali UUR (unele chiar câte doi) au dispărut din top. Pretextul că ar fi trecut la alte partide nu e valabil. Chiar dacă s-a întâmplat așa, înseamnă că n-au simțit pe parcursul mandatului sprijinul Uniunii și al foștilor parlamentari din partea UUR.

Știți de câte voturi are nevoie un candidat UUR pentru a fi ales consilier local? Am comparat voturile obținute de cei 14 consilieri actuali în

comparație cu ponderea etnicilor ucraineni din comunele respective.

Rezultatele arată foarte diferit: de la 81,15% în Moldova-Sulița până la 2,73% în Ruscova. Din cei 14 consilieri aleși – 7, adică jumătate, au avut nevoie de mai puțin de 10% din voturi față de numărul consătenilor ucraineni.

Avem în țară 24 de localități în care ponderea ucrainenilor este mai mare de 10% din întreaga populație locală. Deci, dacă în aceste localități convingem să se prezinte și să voteze cu noi câte un ucrainean din 10, înseamnă cel puțin 24 aleși. Dar în 11 localități etnicii noștri depășesc jumătate din populație, iar în 6 chiar trei sferturi. Este normal să pretindem pentru aceste localități câte 2, respectiv 3 consilieri, ca în Poienile de sub Munte.

Potențialul rezultă nu numai din cifre, ci și din realități frapante. În orașul Siret la Colegiul Tehnologic „Lațcu Vodă” și în orașul Lugoj la Colegiul „Julia Hasdeu” se studiază limba maternă ucraineană. Înseamnă că acolo avem profesori ucraineni și avem părinți ucraineni.

Aceștia cunosc strădaniile conducerii Uniunii, ale parlamentarului nostru să le asigure funcționarea. Deci, ar trebui să fie vectori de opinie. Cum e oare posibil ca la Lugoj să nu se obțină nici măcar un vot în ultimele două legislaturi, iar în Siret niciodată în acest mileniu? Probabil că nici nu s-au depus liste de candidați din partea UUR.

O altă ciudățenie se observă la Baia Mare. Ponderea e mică, dar s-au înregistrat la recensământ 153 de conaționali și avem organizație locală. Știți câte voturi a avut UUR la ultimele 2 alegeri (2012 și 2016)? Zero! Adică nici măcar liderul local nu s-a prezentat la urne. Sau a votat împotriva?

Dar iată că m-am lăsat furată de critici și am neglijat caracterul sărbătoresc al acestei manifestări. Revenind la latura festivă, lansez un slogan: „Treizeci pentru treizeci”. Adică să ne propunem ca în anul 30 al existenței Uniunii să obținem la alegerile locale 30 de mandate. Să mergem spre succes! Să demonstrăm că putem!

Irina Liuba HORVAT

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2020

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Arad	Crăciunul la ucraineni	Pancota	ianuarie	București	Ziua Internațională a Femeii	București	martie
	Serată literară româno-ucraineană. Ziua Internațională a Limbii Materne	Tîrnova	februarie		Festival interetnic „Simfonii de primăvară”, ediția a V-a	București	aprilie
	Taras Șevcenko	Tîrnova	martie		100 ani de la nașterea scriitorului ucrainean Hryhori Tiutiunyk (1920-1961); 100 de ani de la nașterea poetului ucrainean Dmytro Bilous (1920-2004)	București	aprilie
	Concurs de recitare a poeziei ucrainene (faza județeană)	Tîrnova	aprilie		16 ani de la moartea scriitorului ucrainean Andri Measkivskyi	București	aprilie
	Ziua iei ucrainene	Tîrnova	mai		Ziua iei ucrainene și a cusăturilor – paradă, expoziție – Miroslava Șandru	București	mai
	Ziua Internațională a Copilului	Tîrnova	iunie		Ziua Copilului și a Tineretului ucrainean – conferință; concert	București	iunie
Botoșani	Prietenii limbii ucrainene, Mihai Eminescu și Ștefan Tcaciuc	Rogojești – Mihăileni	ianuarie		„Zilele culturii ucrainene“ (tradiții meșteșugărești; expoziție de carte și fotografii; spectacol artistic, masă rotundă)	București	iunie
	Ziua Internațională a Limbii Materne	Botoșani	februarie	Caraș-Severin	Festival de colinde la Sighetu Marmației	Sighetu Marmației	ianuarie
	Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene	Mihăileni	martie		Sărbătorile de iarnă la ucraineni	Caransebeș	ianuarie
	Taras Șevcenko, poet național al ucrainenilor	Botoșani	martie		Comemorarea poetului Ștefan Tcaciuc	Cornuțel	ianuarie
	Tinere condeie, meșteșuguri artistice tradiționale	Rogojești	aprilie		Șezătoare – obicei de iarnă	Salbăgel	februarie
	Călătoria mea multiculturală	Botoșani	aprilie		Ziua Internațională a Limbii Materne	organizațiile locale	februarie
	Sărbătorim împreună Zilele municipiului Botoșani	Botoșani	aprilie		Sărbătorirea poetului T.H. Șevcenko	Copăcele	martie
	Recităm cu drag poezie ucraineană	Cândești, Sighetu Marmației	mai		Sărbătorirea Zilei Internaționale a Femeii		martie
	Noaptea muzeelor	Botoșani	mai		Campionat județean de minifotbal (OTUR)	Caransebeș	martie
	Diversitatea mea culturală	Botoșani și locația fazei naționale	mai		Concurs de recitare a poeziei ucrainene (faza județeană)	Cornuțel	aprilie
	Caravana prieteniei – Ziua Internațională a Copilului	Dorohoi	iunie		Ziua iei ucrainene	Cornuțel	mai
	Să ne iubim dascălul	Rogojești	iunie		Vizitarea frumuseților patriei Transalpina	Caransebeș	mai
	Să-i cunoaștem pe copiii ucraineni din Bucovina	Rogojești, Negostina, Brodina, Paltinu	iunie				
București	85 de ani de la nașterea poetului ucrainean Vasyl Symonenko (1935-1963)	București	ianuarie				
	Ziua internațională a Limbii Materne	București	februarie				
	115 ani de la nașterea romancierului ucrainean Ulas Samciuc (1905-1987), 115 ani de la nașterea scriitorului ucrainean Dmytro Ciub (1905-1999)	București	februarie				
	206 ani de la nașterea poetului T. Șevcenko	București	martie				
	90 de ani de la nașterea poetei ucrainene Lina Kostenko (1930); 125 ani de la nașterea poetului ucrainean Maksym Rylskyi (1895-1964)	București	martie				

(Continuare în pagina a 5-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2020

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Caraș-Severin	Ziua Internațională a Copilului. Să ne cunoaștem patria (vizită, documentare)		iunie	Galați	Omagiu memoriei poetului ucrainean Taras Șevcenko	Galați	martie
	Concert de cântece străbune	Anina	iunie		Acțiuni ocazionate de celebrarea Zilei Europei (diversități culturale)	Galați	martie
Cluj-Napoca	Sărbătorile de iarnă pe stil vechi la ucraineni: Crăciunul, Revelionul, Boboteaza (analiză și evocare)	Cluj-Napoca	ianuarie		Participarea la Expoziție de carte, ziare, foto organizate de cele 10 organizații etnice din Galați	Centrul Cultural „Dunărea de Jos“	iunie
	Haideți cu toți să colindăm	Cluj-Napoca	ianuarie	Iași	Crăciunul la ucraineni. Originile, semnificația, tradițiile și obiceiurile de Crăciun la ucrainenii din România. Interferențe cu tradițiile și obiceiurile românilor și ale altor minorități	Iași	ianuarie
	Ziua Internațională a Limbii Materne	Cluj-Napoca	februarie		Evocare literară „Ștefan Tcaciuc și Mihai Eminescu, în memoriam“. Vizită de documentare Ipotești – Botoșani și Cernăuți	Iași	ianuarie
	A venit Maslenița	Cluj-Napoca	februarie		Masă rotundă „Ziua Internațională a Limbii Materne. Istoricul și semnificația evenimentului pentru minoritatea ucrainenilor din România“	Iași	februarie
	206 ani de la nașterea poetului Taras Șevcenko (1814-1861)	Cluj-Napoca	martie		Masă rotundă și activități practice-demonstrative pe tema: „Istoricul bucătăriei ucrainene. Tradiții și inovații în domeniul culinar specific ucrainean“	Iași	februarie
	Cea mai scumpă mamă	Cluj-Napoca	martie		„Ziua internațională a dreptului femeilor și a păcii“. Semnificația, istoricul și importanța pentru femeia ucraineană. „Ziua internațională a scriitorului. „Scriitorii și poeții de etnie ucraineană – femei din România și opera acestora	Iași	martie
	Literatura și publicistica ucrainenilor din România	Cluj-Napoca	aprilie		Sărbătorirea a celei de-a 206-a aniversări de la nașterea poetului ucrainean Taras Șevcenko	Iași	martie
	Hrisos a înviat!	Cluj-Napoca	aprilie		Masă rotundă dedicată zilei monumentului și locurilor istorice, a cărții și a dreptului de autor. Prezentarea cărților editate de UUR în anii 2017-2018	Iași	aprilie
	Deplasarea cu trupa de teatru „Жар-птиця“ („Pasărea de foc“), din cadrul Organizației județene Cluj a UUR, la Organizația județeană Satu-Mare, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	Satu Mare	mai		Comemorarea eroilor ucraineni ai frontului II Ucrainean, căzuți pe pământul românesc în cel de-al Doilea Război Mondial pe timpul operațiunii Iași – Chișinău	Iași	mai
	Să ne pregătim pentru Rusaliile Ortodoxe	Cluj-Napoca	mai				
	Două decenii de la înființarea specializării limba și literatura ucraineană la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (simpozion internațional)	Cluj-Napoca	mai				
	Deplasarea cu trupa de teatru „Жар-птиця“ („Pasărea de foc“), din cadrul Organizației județene Cluj a UUR, la Organizația județeană Suceava, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	Suceava	mai/iunie				
	Ziua Victoriei în cel de-al Doilea Război Mondial. Memorie, istorie și rugă ucraineană	Cluj-Napoca	iunie				
	E ziua ta, copile!	Cluj-Napoca	iunie				
Galați	Evocarea poetului M. Eminescu (traduceri în limba ucraineană) și a poetului Ștefan Tcaciuc	Galați	ianuarie				
	Ziua Internațională a Femeii. Rolul femeilor ucrainene în păstrarea identității naționale	Galați	martie				

(Continuare în pagina a 6-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2020

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Maramureș	Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni	Sighetu Marmației	ianuarie	Suceava	Rolul femeii în păstrarea limbii materne – Ziua Internațională a Femeii	Suceava	martie
	Ziua Internațională a Limbii Materne	Sighetu Marmației	februarie		Comemorarea poetului național ucrainean Taras H. Șevcenko	Negostina	martie
	Simpozionul „Rolul femeii ucrainene în societate“	Sighetu Marmației	martie		Tradiția încondeierii ouălor la ucraineni	Paltinu	aprilie
	Olimpiada județeană pentru limba ucraineană	Sighetu Marmației	martie		Bucătăria ucraineană – tradiții de Paște	Moldova Sulița	aprilie
	Concursul de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană	Rona de Sus	aprilie		Istoria și tradițiile ucrainenilor din România – concurs național	Suceava	mai
	Concursul de recitare a poeziei ucrainene - etapa națională	Sighetu Marmației	aprilie		Cupa minorității ucrainene la sporturi individuale și de echipă	Negostina	mai
	Cinstirea veteranilor de război	Poienile de sub Munte	mai		Concurs de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană	Bălcăuți	mai
	Obiceiuri pastorale de primăvară la ucraineni – mira la Huțuli	Sighetu Marmației	mai		Conviețuiri, ediția a XXVI-a	Negostina	mai
	Sărbătorirea poetului ucrainean Taras Șevcenko	Sighetu Marmației	mai		Ziua Internațională a Copilului	Siret	iunie
	Cântece și dansuri de pe Valea Ruscovei	Ruscova	iunie		Spiritualitate ortodoxă ucraineană în municipiul Suceava	Suceava	iunie
	Festivalul internațional – târg „Culorile cergii ucrainene”	Rona de Sus	iunie	Timiș	Evocarea sărbătorilor de iarnă la ucraineni	Timișoara	ianuarie
Satu Mare	Participare la Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni	Sighetu Marmației	ianuarie		Ziua Internațională a Limbii Materne	Liceul „Julia Hasdeu“	februarie
	Rolul femeii ucrainene în păstrarea identității etnice ucrainene	Satu Mare	martie		30 ani de la înființarea UUR din Banat. Aniversare jubiliară	Lugoj	februarie
	„Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate“ – simpozion internațional	Satu Mare	martie		Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene	Timișoara	martie
	Zilele „Taras Șevcenko“	Satu Mare	martie		Zilele „Taras Șevcenko“	Lugoj	martie
	Festivalul muzicii religioase ucrainene în Sătmar	Micula	aprilie		Creatori de artă populară ucraineană	Timișoara – Muzeul Satului Bănățean	aprilie
	Ziua cămășii ucrainene	Tarna Mare Satu Mare	mai		Limba noastră-i o comoară	Giarmata	mai
	„Zâmbet de copil“ (Ziua Internațională a Copilului)	Micula	iunie		Concurs de recitare a poeziei ucrainene	Știuca	mai
	„Să ne cunoaștem cultura ucraineană“	Micula	iunie		Cântec tradițional ucrainean	Petroasa Mare	mai
Suceava	Sărbătorile de iarnă pe stil vechi la ucraineni: Crăciunul, Revelionul, Boboteaza (analiză și evocare)	Suceava	ianuarie		Tradiții culinare ale ucrainenilor din Banat	Muzeul Satului Bănățean – Casa Ucraineană	iunie
	Influențe ucrainene în personalitatea lui Eminescu	Suceava	ianuarie		Să ne cunoaștem istoria – vizită tematică	Maramureș	iunie
	Ziua Internațională a Limbii Materne	Rădăuți	februarie		Caravana ucraineană	Gottlob	iunie
	Comemorarea scriitorilor de origine ucraineană din Bucovina	Dărmănești	februarie	Tulcea	„Sărbătorile de iarnă la ucrainenii Nord-Dobrogeni”	toate organizațiile locale	ianuarie
					Participare la Festivalul de colinde	Sighetu Marmației	ianuarie
					Concurs de poezie, cântec și dans ucrainean	Tulcea, Pardina, Crișan, Letea, Sfântu Gheorghe, Murighiol	februarie

(Continuare în pagina a 7-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2020

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Tulcea	Ziua Internațională Limbii Materne	Tulcea, Pardina, Crișan, Letea, Sfântu Gheorghe, Murighiol	februarie	Comisia pentru Cultură	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	Caraș-Severin, Arad, Timiș	iunie
	Ziua Internațională a Femeii. Rolul femeii ucrainene în păstrarea identității etnice	toate organizațiile locale	martie		30 de ani de la moartea – 110 ani de la nașterea scriitorului ucrainean Havrelo Clempuș	București	
	Zilele „Taras Șevcenko“	Tulcea	martie	OFUR	Participarea la Concertul de colinde	Sighetu Marmației	ianuarie
	Cel mai bun sportiv al comunității (Concurs)	Tulcea, Letea, Pardina, Crișan, Murighiol	aprilie		Sărbătoarea Limbii Materne	În fiecare școală unde se studiază limba ucraineană maternă	februarie
	Tradiții și obiceiuri ucrainene: Întâlnire cu fiii satului“	Letea, Sfântu Gheorghe, Fântâna Mare, Murighiol	mai		Un buchet de flori pentru cea mai gingașă ființă – femeia	Toate organizațiile de femei	martie
	„Tradiții și continuitate la ucraineni“; Festivalul Bujorilor, Ediția a IV-a	Fântâna Mare	mai		Omagiu marelui poet ucrainean Taras Șevcenko	Toate organizațiile de femei	martie
	Itinerar istoric: „Pe urmele înaintașilor noștri ucraineni“	Tulcea (OFUR)	mai		„Să facem sărbătorile cât mai frumoase, să-i facem fericiți pe cei necăjiți“	Toate organizațiile de femei ucrainene	aprilie
	Ziua Copilului în familia ucraineană: cel mai bun recitator, interpret și dansator	Tulcea, Letea, Murighiol, Crișan, Sfântu Gheorghe, Pardina	iunie		„Femeile pot reuși“	Toate organizațiile de femei	aprilie
	Participare la Festivalul de folclor ucrainean – „Kodima – Fest“, Ucraina	Kodima – Ucraina	iunie		Simpozion „15 mai – Ziua internațională a familiei“. „Violența domestică poate ucide“	Satu Mare	mai
Comisia pentru educație și știință	Ședință de lucru a Comisiei	București	ianuarie		Să celebrăm portul popular. „Ziua ieii ucrainene“	Satu Mare	mai
	Olimpiada de Limba și literatura ucraineană maternă, etapa județeană	Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Satu Mare, Suceava, Timiș, Tulcea	februarie		Să nu uităm comorile strămoșești ale folclorului ucrainean	Toate organizațiile de femei	iunie
	Olimpiada de Limba și literatura maternă ucraineană, etapa națională	Timișoara	aprilie		„Zâmbet de copil ucrainean“. Ziua Internațională a Copilului	Toate organizațiile de femei	iunie
	Concurs național „Tradițiile și istoria minorității ucrainene“	Suceava	mai	OTUR	„Împădurirea Maramureșului drag“	Maramureș (pe raza Ocolului Silvic Sighet)	martie
	Concursul internațional – Profesorul anului – cel mai bun profesor de limba ucraineană din Diaspora	București	mai		„Cupa OTUR“	Sighetu Marmației	martie/aprilie
	Concurs de cântece ucrainene pentru clasele I-VIII – <i>Cântecul prieteniei</i> , Ediția a II-a	Rona de Sus, Maramureș	mai/iunie		„Forumul tineretului ucrainean din România“	Sighetu Marmației	aprilie/mai
					„Flashmob“ – Ziua ieii ucrainene	Botoșani, Cluj-Napoca, Sighetu Marmației	mai
					Finala „Miss vyșyvanka“	București	iunie
Comisia pentru Cultură	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	Maramureș, Satu Mare, Cluj-Napoca	martie	Mihai Traista, președintele Comisiei de Cultură			
	70 ani de la nașterea scriitorului Mykola Corsiuc	București	martie	(Continuare în numărul următor)			
	85 ani de la nașterea publicistului Ioan Rebușapcă	București	mai				

Elevii clasei a V-a de la Școala Gimnazială Bălcăuți au marcat Ziua Națională a României prin diverse activități cu tema „De ziua țării mele”. Astfel, în perioada 25 noiembrie – 5 decembrie 2019, s-au organizat dezbateri, ateliere de lucru prin care s-a ilustrat importanța istorică a zilei de 1 Decembrie.

De ziua țării mele

Dintre activitățile desfășurate amintim: lecturarea unor povestiri cu conținut istoric: „Moș Ion Roată și Unirea”, „Moș Ion Roată și Cuza Vodă” după Ion Creangă, „Trăiască România dodoloată!” după Lucian Blaga; confecționarea de steaguri și de ecusoane; realizarea unui poster, exprimarea propriilor puncte de vedere în cadrul unei dezbateri cu tema „De ce să fiu/să nu fiu mândru că sunt român?”, învățarea unor cântece și poezii dedicate zilei de 1 Decembrie. În cadrul programului artistic, elevii au evocat, prin recitarea unor versuri tematice, momentele semnificative parcurse de poporul român pe drumul înfăptuirii Marii Uniri. Toate activitățile desfășurate au avut ca scop dezvoltarea și consolidarea sentimentului patriotic prin îmbogățirea cunoștințelor istorice și respectarea valorilor fundamentale ale istoriei și culturii naționale.

Dragostea de țară este unul dintre sentimentele cele mai adânci, „instinct natural”, după cum spunea R. Martin du Gard, sentiment puternic care nu se învață, ci se trăiește. Deci, important este ca profesorul să trezească elevilor sentimentele de dragoste de pământ, de țară, de tradiții, nu prin însușirea fadă a unor date, locuri sau nume istorice, ci

prin evocarea unor pagini exemplare, a unor fapte deosebite, a unor personalități, evenimente din istoria neamului nostru.

De ziua țării mele micii cetățeni din clasa a V-a au fost provocați să fie sinceri și obiectivi... Prin aceste „lecții” de patriotism, elevii au conștientizat ce înseamnă 1 Decembrie pentru români, pentru cei ce simt românește. Căci, după cum spunea Barbu Ștefănescu Delavrancea, „România este patria noastră și a tuturor românilor. E România celor de demult și-a celor de mai apoi. E patria celor dispăruți și a celor ce va să vie”.

Convalia HREHORCIUC

Sărbătorirea Zilei Naționale a României la Sfântu Gheorghe – Deltă

La 1 decembrie 2019, la Căminul Cultural din Sfântu Gheorghe a fost sărbătorită Ziua României. Acest eveniment a fost primit de întreaga comunitate cu brațele deschise și pentru că la el a participat grupul „Veselka” din Ucraina.

În urmă cu 10 ani, „Veselka” ne-a cunoscut și încântat comunitatea. Acum, ca și atunci, spectacolul oferit a mers direct la suflet. Un suflet de

diu, dar cum Dumnezeu le așază pe toate, așa a fost și cu restaurarea ei primind astfel o nouă înfățișare.

Un cântec înălțat lui Dumnezeu în casa Sa, trimis de către grupul „Veselka”, a răsunat, făcând îngerii să cânte și să se bucure.

O scurtă istorie a satului, când și cum s-a format, a fost prezentată oaspeților, chiar aici, în biserică, făcând ca această povestire să fie una magică. Până și noi, localnicii care îi însoțeam, am ascultat cu atâta emoție de parcă o auzeam pentru prima dată. Cu siguranță, orice cuvânt, în Casa Domnului, are o altă impresie asupra ta, ca simplu om. Tocmai de aceea am să vă spun cuvântul care ne-a marcat cel mai mult, din partea oaspeților din Ucraina, atunci când le-am solicitat un interviu:

„Voi, cei din Sfântu Gheorghe, stați pe un Pământ de Aur. Voi sunteți ucraineni adevărați! Prețuiți și aveți grijă de acest Pământ!”.

După această vizită, oaspeții noștri au fost primiți, în Căminul Cultural, cu pâine și sare, așa cum este obiceiul.

A urmat programul artistic, deschis de către grupul de copii ai Școlii Gimnaziale Sfântu Gheorghe. Un grup mic, dar cu dorință mare de a păstra cântecul ucrainean.

Spectacolul oferit de „Veselka”... Nu poate fi exprimat în cuvinte. Trebuie simțit! Toate melodiile au fost pe buzele spectatorilor, mai ales a celor vârstnici. Ei au rețrăit, fie și pentru puțin timp, anii copilăriei, ai adolescenței, poate o poveste de iubire, o sărbătoare în familie. Au fost momente precum cele din biserică: Sfinte, Magice, Dumnezeiești.

Mulțumiri acestui grup frumos „Veselka” pentru toate sentimentele și emoțiile oferite!

ucrainean mereu dornic să primească vorba și cântul în al său grai.

Pentru ca „Veselka” să ajungă la noi, s-a mobilizat întreaga comunitate. Fiecare locuitor, societate și chiar oameni din afara comunității, au contribuit. Unii au dat o sumă de bani, alții alimente pentru a pregăti o masă oaspeților, iar alții au participat efectiv pentru pregătiri și întâmpinare.

Odată ajunși în sat, grupul a vizitat biserica, locaș care i-a surprins cu noua sa înfățișare. Acum câțiva ani biserica a trecut printr-un incen-

Radio Civic Sfântu Gheorghe de aici, de pe Pământul de Aur, vă dorește An Nou cu bucurie, să aveți parte de multe momente sfinte, magice, dumnezeiești!

Mira BĂLAN

ZIUA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE LA BĂLCĂUȚI

La data de 18 decembrie, este sărbătorită, în fiecare an, Ziua Minorităților Naționale din România. Școala Gimnazială din Bălcăuți a marcat evenimentul la 17 decembrie, deoarece o delegație a școlii trebuia să participe, în data de 19 decembrie 2019, la București la manifestările dedicate aniversării a 30 de ani de la înființarea UUR. Și pentru că această sărbătorire a avut loc înainte de Crăciun, toți cei prezenți în sală au ascultat colinde în limba română și în limba ucraineană. De asemenea, elevii au evocat momentul Nașterii Mântuitorului în cadrul scenei „Irozii”. Coordonatorii programului artistic au fost profesorii Anca Știubianu și Ioan Cîrstean.

Doamna profesor de limba ucraineană, Anca Știubianu, le-a vorbit elevilor despre dubla misiune pe care o au etnicii ucraineni din România: „... avem o obligație de suflet față de limba noastră maternă pe care o moștenim de la mama, și avem o obligație oficială față de țara în care trăim și care este patria noastră. E frumos să fim patrioți, să ne iubim țara, să ne iubim limba. Statul român respectă pe toți cetățenii săi și de aceea avem și această zi dedicată minorităților naționale”.

Despre această sărbătoare spirituală așteptată atât de cei mici, cât și de cei mari a rostit un cuvânt de învățătură părintele Ioan Cîrstean: „Mă bucur să vă văd astăzi îmbrăcați în straie populare... le putem numi straie, așa cum sunt și cele preotești, pentru că sunt veșminte sfinte.

Prorocii au vestit omenirii cuvântul lui Dumnezeu, voia lui Dumnezeu și prorocul David în Psalmii săi inspirați de Duhul Sfânt ne-a lăsat nouă multe dintre comorile cele duhovni-

tori pe pământ pentru că unul singur este Învățătorul, adică Dumnezeu. De la El să cerem povățuire în fiecare dimineață după ce ne-am trezit. Înainte de a porni de acasă să cerem ca Dumnezeu să ne lumineze mintea pentru a putea face față toată ziua cu bine, pentru a nu murdări frumusețea zilei pe care ne-a dat-o Dumnezeu.

Am cântat împreună colinda „Astăzi S-a născut Hristos...” și cu adevărat astăzi s-a născut Hristos. Ce înseamnă acest astăzi? Înseamnă atunci – momentul istoric când S-a născut cu adevărat pe pământ în chip de alb la plinirea vremii, când Dumnezeu Tatăl a hotărât să trimită pe Cuvântul Său să ia trup, să se smerească atât de mult, să ia chip de om și să fie Mântuitorul nostru, să fie unșul lui Dumnezeu și cel care va mântui lumea pentru că aceasta înseamnă Isus Hristos

nostru Isus Hristos, neaua nu-L atinge... deci natura se supune lui Dumnezeu, natura ascultă de Dumnezeu și îi slujește lui Dumnezeu, pe când omul, câteodată, se răzvrățește împotriva lui Dumnezeu. În final, aflăm că El S-a născut pentru aceasta: Să crească și să ne mântuiască, iar noi ce trebuie să facem? Să cântăm, să ne bucurăm și să îl laudăm. Fiecare dintre voi de Crăciun să-L laudați pe Dumnezeu prin participarea la Sfânta Liturghie – trei zile de Sfântă Liturghie la care suntem datori să participăm, să ne bucurăm în chip adevărat, căci fără Liturghie nu există bucurie și să cântăm – mergem la casele oamenilor și cântăm colindele acestea sfinte și lăsate nouă de Dumnezeu prin îngerii Lui care au cântat la peștera din Betlem”.

Doamna director Gherase Secstilia a mulțumit celor care „... au creat acest moment frumos în școală. Mulțumim părintelui pentru frumoasele cuvinte adresate, pentru acele povești care ne-au fost transmise. Cu siguranță vom reuși să fim cu adevărat creștini, să nu uităm că trebuie cu adevărat să sărbătorim aceste frumoase momente pe care le așteptăm cu toții”.

Despre importanța zilei minorităților le-a vorbit celor prezenți doamna profesor de istorie Mihaela Pintrijel: „Este fericită ocazia ca cei care fac parte dintr-o minoritate să-și exprime bucuria și să-și prezinte specificul minoritar în fața majorității. Eu am trecut prin perioada comunistă și știu ce înseamnă: fără minorități, fără religie, fără Dumnezeu, dezlănțuiți împotriva divinității. Deci nu trebuie să uitați nici de partea aceasta tradițională, nici de literatură – ceea ce

faceți voi cu doamna de ucraineană este limba ucraineană literară și nu trebuie să vă supărați dacă sunt pretenții, pentru că ucraineană trebuie vorbită la nivel literar așa cum se vorbește în Ucraina. Aici este un fel de ucraineană cu câteva inserții românești, iar noi trebuie să ne străduim să învățăm corect... pentru că aceste lucruri ne definesc și dacă vă renegeți rădăcinile, atunci vă negați pe voi”.

Președintele UUR Bălcăuți – domnul profesor Petru Șoiman a concluzionat că „... orice activitate care ține de identitatea noastră ucraineană este binevenită”.

Dar, atât la noi, cât și în întreaga lume, Crăciunul nu mai este doar o sărbătoare religioasă. Crăciunul este și un prilej de a-i întâlni pe cei dragi, de a schimba cadouri și de a-l aștepta pe Moș Crăciun. Tocmai de aceea, ca în fiecare an, elevii au primit cadouri din partea Uniunii Ucrainenilor din România.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

– Unșul lui Dumnezeu – cum erau unși și regii și Mântuitorul lumii. S-a născut copil, prunc ca fiecare dintre noi, pentru ca să fie cât mai apropiat omului și noi să nu ne gândim la Dumnezeu ca la un tiran, ca la cineva care stă cu sabia deasupra noastră gata în orice moment să ne lovească. Când spunem că trebuie să avem teamă, frică de Dumnezeu ne referim la frica de păcat. „Astăzi s-a născut Hristos” mai înseamnă că și acum când sărbătorim după două mii de ani nașterea, să o simțim ca și atunci, deci în prezent. Lumea foarte mult se gândește tot la viitor și nu trăiește prezentul. Haideți să

cești – merinde pentru viața veșnică. Aș vrea să aduc în atenția tuturor un verset din Psalmul 85 la care să meditam acum de sărbători. Acolo spune profetul David: Povățuiește-ne, Doamne, pe calea Ta ca să umblăm întru adevărul Tău. Fiecare dintre noi avem nevoie în viața aceasta de povățuitori; de la mic la mare, de la copilul de grădiniță până la cel mai în vârstă. Nu le știm pe toate și de aceea avem nevoie să fim povățuiți. Putem să citim, dar nu înțelegem totul și dacă încercăm să înțelegem după mintea noastră, vom greși. De aceea Dumnezeu a lăsat pe pământ oameni dedicați care să ne poată povățui: în școală, profesorii ne povățuiesc; la sfânta biserică – preotul; acasă – părinții. Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos este Învățătorul suprem și ne-a spus nouă să nu ne considerăm noi învăța-

trăim prezentul, să ne bucurăm de momentul nașterii cu adevărat și viitorul să-l lăsăm în mâna lui Dumnezeu pentru că tot Domnul Isus spune: Ajunge greutatea zilei. Să nu ne gândim noi la ziua de mâine, ci s-o lăsăm în grija lui Dumnezeu și atunci ne va fi bine. Colinda mai spune că a fost mititel și înfășat și încă ceva foarte important: vântul nu-L răzbate pe Domnul

Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor

Filiala București a Uniunii Ucrainenilor din România împreună cu Ambasada Ucrainei din România au organizat joi, 19 decembrie 2019 (în ziua Sfântului Nicolae, pe stil vechi), la Rin Grand Hotel din București evenimentul cultural-artistic „Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor”.

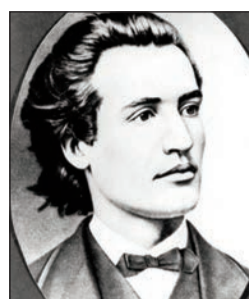
Cu această ocazie a avut loc și un concert de colinde și cântece despre Sfântul Nicolae, susținut de elevii clasei a II-a de la Școala Gimnazială din Rona de Sus, județul Maramureș, sub îndrumarea doamnei profesoare Larisa Petrechi și de elevii clasei a III-a de la Școala Gimnazială din Negostina, județul Suceava, sub îndrumarea doamnei profesoare Cristina Chideș.

Acțiunea a avut loc în cadrul unui eveniment de o importanță majoră pentru ucrainenii din România, și anume „30 de ani de la înființarea Uniunii Ucrainenilor din România”.

Mihai TRAIȘTA

Mihai Eminescu omagiat în Ucraina

După cum transmite Radio România Actualități, la 15 ianuarie 2020, Luceaful poeziei românești a fost omagiat la Cernăuți, în orașul unde el a învățat și a avut debutul său poetic. În același timp a fost marcată și Ziua Culturii Naționale Românești, fiindcă Eminescu este cel mai important reprezentant și mesager al ei.

Au fost depuse flori la bustul poetului din curtea casei profesorului său iubit, Aron Pumnul, și la monumentul lui din centrul orașului. La acțiunile de omagiere au participat reprezentanți ai conducerii regiunii Cernăuți, Consulatului General al României la Cernăuți, ai Catedrei de Filologie Română și Clasică a Universității „Iuri Fedkovyci”, delegați din România și reprezentanți ai societăților național-culturale românești din Bucovina.

Împlinirea a 170 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu a fost sărbătorită și în Transcarpatia.

În sala Primăriei din Solotvyno s-a desfășurat un concurs literar cu participarea a peste 50 de elevi din toate școlile cu predare în limba română. La final, a avut loc un program literar-muzical-coregrafic susținut de elevii Liceului „Mihai Eminescu” din Solotvyno și din alte unități de învățământ românești.

Manifestările omagiale au fost organizate de Primăria din Solotvyno, Consatul României din Solotvyno și de câteva asociații culturale din Baia Mare și din Transcarpatia.

Ion ROBCIUC

Ziua Minorităților Naționale la Iași: la 100 de ani de la semnarea Tratatului Minorităților

La împlinirea a 100 de ani de la semnarea Tratatului Minorităților la Conferința de Pace de la Paris, care institua un sistem de protecție a minorităților, filiala Iași a UUR a sărbătorit Ziua Minorităților Naționale într-un mod inedit, în trei „reprize”. Astfel, la invitația conducerii Casei de Cultură „Mihai Ursache” a municipiului Iași, în ziua de 14 decembrie 2019, o parte din membrii filialei au participat la un program artistic, care a cuprins recitări de poezie, cântece și dansuri populare ale principalelor minorități din Iași, printre care amintim: comunitatea evreilor, comunitatea armeană, comunitatea elenă, comunitatea rromă, comunitatea rușilor-lipoveni și comunitatea ucrainenilor.

Filiala noastră a fost reprezentată la acest eveniment de formația de dansuri populare ucrainene „Veselka” sub conducerea trei Fălișteanu Rodica. Deși a avut loc schimbul de generații în rândul dansatorilor, coordonatoarea ansamblului, în timp scurt, a reușit să pregătească câteva

dansuri ucrainene, care au fost bine primite și apreciate de publicul spectator și de către organizatori.

Sărbătoarea a continuat la Palatul Roznovanu, sediul Primăriei municipiului Iași, în ziua 18 decembrie 2019, când micii noștri dansatori au evoluat alături de formații de prestigiu, ansamblul artistic „Orpheas” al comunității elene și

de grupul vocal „Floralia”, în cadrul unui program mai amplu ce s-a extins pe mai multe zile, 16-22 decembrie, la care a participat un număr de 15 formații de copii, recunoscute și apreciate ca fiind dintre cele mai bune din municipiul Iași. Programul de dansuri populare ucrainene,

prezentat de ansamblul filialei Iași, fiind și singurul ansamblu de dansuri invitat la acest eveniment a fost bine primit de publicul spectator și susținut cu îndelungi aplauze. După terminarea programului, reprezentanții unor instituții, asociații, societăți și organizații s-au arătat interesate ca ansamblul nostru să participe la unele acțiuni ce vor organiza cu ocazia unor evenimente. Propunerea a fost în principiu acceptată urmând a se pune de acord detaliile și cu conducerea școlii prin coordonatorul ansamblului.

Sărbătoarea s-a finalizat în ziua de 22 decembrie 2019 cu un mini-concert de colinde prezentat de dna profesoară Zaharov Otilia cu acompaniament la chitară și la tamburină de prof. Ilie Gorovei, urmat de un recital de muzică clasică la chitară în interpretarea elevului Coriciuc Matei.

În deschiderea programului, participanții au ținut un moment de reculegere în memoria Gildei

Scalschi, soția vicepreședintelui filialei Iași a UUR și responsabilă cu probleme de femei, care a plecat mult prea de timpuriu dintre noi după o lungă și grea suferință. În continuare, au rostit scurte alocuțiuni despre importanța și semnificația momentului sărbătorit, președintele filialei Iași și dra drd. Burduja Natalia de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

La terminarea programului, copiilor din cadrul ansamblului „Veselka” le-au fost oferite cadouri din partea Uniunii Ucrainenilor din România, cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

La final, participanții la eveniment au făcut schimb de urări cu ocazia sărbătorilor de iarnă și a noului an 2020 și au propus o serie de acțiuni, care ar dori să fie organizate de filiala Iași a UUR.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

S-a mai „dus“ un an

S-a mai sfârșit un an! A fost Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza. Și mai sunt sărbători în continuare pe stil vechi. Crăciunul a fost sărbătorit în spiritul lui autentic implicând și rugăciuni, și respectarea postului. Am simțit și am cinstit sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Isus Hristos păstrând tradiția: cu colinde, bucate tradiționale, familie reunită în jurul bradului, liniște, despovărați de griji, cu gânduri frumoase. Avem datoria de a păstra tradiția, altfel vom căuta Crăciunul doar în dicționare și în amintirile celor care l-au apucat, bătrânii, bunicii, pentru că cele mai frumoase Crăciunuri din lume se află în amintirile lor. În noaptea Crăciunului, cea mai luminoasă noapte de peste an, universul a așteptat semnul stelei pentru a porni în lunga călătorie spre Betleem. La miezul nopții, cântecele îngerilor vestind miracolul Nașterii Sfinte au răsunat până sus, pe creste de munți și în adânc de păduri, umplând de bucurie pe toți și pe toate. Este marele miracol al vieții creștine, dătătoare de lumină îndelungată, de bucurie strălucitoare și de pace sufletească adâncă. Nimic nu încălzește ca iubirea pentru Isus. Această minune a creștinătății, plină de emoții, au trăit-o locuitorii comunei Brodina și Falcău. Cadrele didactice Știrban Mihaela, Pinteicu Mărioara, Pătrăcean Andrei, Popescu Elisabeta, Chira Voichița, Ungureanu Diana, Hudema Daniela nu numai că s-au preocu-

pat de pregătirea unui frumos program artistic cu elevii, dar au și cântat colinde. Iar dl Dascălu Florin a încântat pe cei prezenți cu orchestra lui. Grupuri de elevi de la Brodina și Falcău au colindat atât de frumos, încât au stârnit emoții părinților lor, cât și celor prezenți.

În programul prezentat un loc deosebit a ocupat sceneta „Nașterea Domnului Isus“ pregătită de preotul Solcan Gheorghe. A reușit s-o desăvârșească în doar trei săptămâni cu copiii de la Falcău. A fost ceva înălțător și impresionant. Peștera, ieslea cu pruncul, oile au fost reprezentate într-un tablou pictat de profesoara, cu talent deosebit, Pinteicu Mărioara. Tronul a fost adus în biserică. Rolurile de magi, îngeri, Maica Domnului, Irozi au fost jucate excepțional de copii. Toată costumația a fost confecționată de părinte. Cu această scenetă preotul Solcan s-a deplasat la Căminul Cultural Straja la un eveniment cultural, apoi de Sf. Ștefan la Mănăstirea Putna.

În pofida faptului că preotul Solcan a avut probleme de sănătate când a întristat lumea care s-a

rugat pentru el, odată întors de la spital, s-a apucat de muncă. Este o fericire continuă, este energie și lecție pentru noi toți, dar mai ales pentru cei care au uitat sau nu știu cum se trăiește cu adevărat. Ceea ce a înfăptuit dl Solcan cu copiii de la Falcău este o experiență unică. Enoriașii sunt onorați și mândri că îl au și-l iubesc pentru tot ce face pentru ei. Este o enciclopedie a bunătății, un tezaur, un simbol veritabil care trebuie stimat și prețuit. El ne-a arătat însemnătatea vieții, iubește tot ce mișcă în jurul său, dăruiește înțelepciune și te face să conștientizezi că viața este un dar nesp. De aceea biserica de la Falcău a devenit un „magnet“ și e plină de lume. Prin sonorizare, slujbele ținute se aud și la Brodina și sunt ascultate de cei ce nu se pot deplasa. Copiii au fost bucurați cu daruri, primind fiecare câte un pachet consistent, datorită și implicării doamnei învățătoare Silvia Gheorghian, zisă Manzi.

Ea colaborează de mulți ani, de după Revoluție, cu „Rumänien Hilfe“ Elveția care aduc ajutoare.

Artemizia GHEORGHII

Se pierde tradițiile?

Au trecut și sărbătorile de iarnă. De data asta chiar am intrat la idei. De ce? În seara de Ajun am mers cu „Вечеря“ la fratele meu Gelu, care locuiește în casa părintească din Măriștea Mică.

Așadar, plec din Măriștea Mare, la vreme de seară. Pe drum am întâlnit puțini copii care umblau cu colinda. Când am intrat în Măriștea Mică am întâlnit numai doi mici colindători.

De foarte mulți ani, nu se mai aud colinde în limba ucraineană, micii colindători preferă cele românești, care sunt scurte și prin urmare se pot câștiga mai mulți bani, trecând pe la mai multe case.

Pe masa de Ajun, se mai găsesse mâncărurile de post, se mai merge cu „Вечеря“, la rude sau vecini. Se mai spune, la intrarea în casă „Добрий вечір, на святій вечір, на шастя, на здоров'я з святим вечером“, dându-se de pomană de sufletul celor trecuți în lumea de dincolo.

te, când de pe cuptor ascultam cu mare plăcere cum colindau gospodarii în casa părinților mei, Nistor și Ecaterina. Din păcate nici părinții mei, nici acei colindători nu mai sunt. Fie-le țărâna ușoară!

Amintesc, cu evlavie și drag, câteva titluri de colinde, din acele vremuri: „Гой рано, рано, у неділю, рано“, „Гой у вишне-вому саду“, „Хвалися з конем, перед королем“, „По Львову ходив, з конем говорив“, „Гой у лісі, лісі під дубиною“, „Мала мати одну донечку“, „Гой попід лужок“ și alte foarte multe.

Se înțelege, că de fiecare dată nu se ieșea din case, până ce la rugămintea mea nu colindau „Навкруг ліса зелена трава, серед ліса студена вода“ cea mai lungă colindă în limba ucraineană și singura colindă în limba română „Colo-n deal, și colo-n vale“.

Ce vremuri mai erau! Din păcate nu se vor întoarce!

În seara Sfântului Vasile, adică în ajunul Anului Nou, foarte mulți oameni din Măriștea Mică și din comuna Dărmănești se mascau, umblând din casă în casă. Se umbla cu „Banda urșilor“, „Banda lui Coroii“ etc. Toți cei care aveau formații de mascați veneau la Primărie ca să obțină „autorizație“. Acum? Doar în Dănila se mai fac „malănci“.

La rând vine Ajunul Bobotezei, cu aceleași feluri de mâncare, se mergea tot cu „Вечеря“, încă se mai merge. Din păcate, nu se mai colindă „Щед-рівки“.

De Bobotează se mergea la slujbă, în cadrul căreia se sfințea „Agheasma mare“, toți copiii veneau cu „hubka“, de la care se aprindea „trița“, la venirea de la biserică. Mama, cu ajutorul „triței“, ne părlea smocurile de păr din cap, ca să nu ne speriem de lupi. Cana cu apa sfințită, frumos ornată cu brebenoc, era luată de mama, atin-gea cu ea fruntea zicând de trei ori „Чесний, красний, як водиця свята йорданиця“. Au dispărut de mult și aceste obiceiuri și este mare

păcat! Pe vremuri, în Ajunul Bobotezei, alături de preot se aflau grupuri de copii care strigau *Chiraleisa!* S-a cam pierdut și obiceiul cu *Chiraleisa* și „Hubka“. Copiii, din cauza telefoanelor mobile, a tabletelor stau mai mult în casă decât în aer liber.

Sărbătorile de iarnă se termină cu „Soborul Sf. Proroc Ioan Botezătorul“, prilej de a pune brazi la portoc celor cu prenumele de Ioan. Ba în unele cazuri se înfigeau brazii în coșuri de fum de pe acoperișul caselor. Acum? S-a cam pierdut și acest obicei...

Nu se putea să nu amintesc și de o superstiție, din Măriștea Mică, tot de pe vremuri. În timpul sărbătorilor de iarnă, era mare păcat să mănânci pe afară (în curtea casei, pe drum). Se păstra această superstiție pentru ca ulii să nu mănânce găinile.

Flăcăii, în frunte cu calfa, nu mai umblă cu colindatul, ca pe vremuri, când prin banii strânși, plăteau „Banda“, care să cânte la horele de sărbători.

În privința colindătorilor mai în vârstă, a gospodariilor ce să spun? Câte un grup de colindători, care colindă pentru a strânge bani pentru biserică, în satele comunei Dărmănești.

Mă întorc la timpurile copilăriei mele descul-

Am mai omis câteva obiceiuri pentru a nu abuza de răbdarea cititorilor. Poate la anul, dacă voi mai fi în stare să scriu.

Urez redacției „Curierul ucrainean“, precum și cititorilor săi „La mulți ani!“

Atașez și câteva fotografii din alte vremuri, ca o ilustrare a celor scrise de mine.

Kolea KURELIUK

Ziua Unirii Ucrainei – 2020

În fiecare an, la 22 ianuarie, ziua proclamării Actului de Unire a Republicii Populare Ucrainene cu Republica Populară Ucraineană de Vest, Ucraina serbează Ziua Unirii. Această sărbătoare a fost instituită prin Decret al președintelui nr. 42/99 privind „Ziua Unirii Ucrainei” din 21 ianuarie 1999. La 30 decembrie 2011, printr-un alt decret prezidențial, denumirea acestei sărbători a fost schimbată în Ziua Unirii și Libertății Ucrainei pentru ca la 13 noiembrie 2014, prin decret al președintelui Ucrainei să se revină la denumirea de Ziua Unirii.

Actul Unirii reprezintă unirea istorică a pământurilor ucrainene într-un singur stat care a încununat aspirațiile unioniste ale ucrainenilor de pe ambele părți ale Ucrainei – ale celei de pe Nipru și de pe Nistru – de la mijlocul secolului al XIX-lea. El a constituit un eveniment fundamental pentru formarea statului ucrainean.

La 24 august 1991, sesiunea extraordinară a Radei Supreme a RSS Ucrainene a adoptat Actul de proclamare a independenței Ucrainei care a fost susținut de ucrainenii la Referendumul național din 1 decembrie 1991. Acest eveniment a constituit punctul de pornire al istoriei contemporane a statalității ucrainene.

De altfel, istoricii susțin pe bună dreptate că restabilirea independenței de stat a Ucrainei s-a produs cu adevărat la 24 august 1991. În sec. al XX-lea, independența Ucrainei a fost proclamată la 22 ianuarie 1918 prin cel de-al IV-lea Universal al Radei Centrale Ucrainene, iar după numai un an, la 22 ianuarie 1919, a avut loc un alt eveniment important, în Piața Sfânta Sofia – unirea Republicii Populare (RPU) cu Republica Populară Ucraineană de Vest (RPUV) într-un singur stat. Dar, din cauza unor succese ale Revoluției ucrainene din 1917-1921, statalitatea nu a putut fi păstrată și ca urmare, în cursul sec. al XX-lea, ucrainenii au fost nevoiți să lupte în câteva rânduri pentru refacerea ei.

În timpul regimului sovietic totalitar, proclamarea independenței RPU și Ziua Unirii nu au fost marcate. Odată cu instaurarea puterii sovietice, toate sărbătorile ucrainene au fost excluse din spațiul public. Memoria despre unirea RPU cu RPUV mai era păstrată de locuitorii Ucrainei vestice și de emigrația politică ucraineană din Europa de Vest și America, care sărbătoreau în mod festiv sărbătoarea independenței și unirii statului ucrainean.

Dar, pentru ucrainenii, ideea unirii era în permanență actuală.

Din a doua jumătate a secolului al XIX-lea unitatea politică ucraineană a devenit unul dintre subiectele ale declarațiilor și ale mișcării naționale de pe ambele maluri ale râului Zbruci. De exemplu, în 1891 organizația studențească secretă „Братство Тарасівців” („Frăția adepților lui Taras”) proclama în programul său „Ucraina suverană independentă: unitară și indivizibilă de la Sean la Kuban, de la Carpați până la Caucaz”.

Primul Război Mondial, Revoluția din februarie 1917 și destrămarea Austro-Ungariei în toamna anului 1918 au fost de natură să apropie realizarea idealului de unire.

Procesul de unire a celor două republici – RPU și RPUV – a început imediat după instaurarea puterii ucrainene în Galiția de Est, chiar înainte ca Directoratul RPU să intre victorios la Kiev. La 1 decembrie 1918, în gara din Fastiv, reprezentanții RPUV și ai Directoratului au semnat „Acordul preliminar”. Din articolele acestui acord reieșea intenția fermă a RPUV „de a se contopi în cel mai scurt timp cu RPU într-un singur mare stat”. Pe de altă parte, RPU proclama faptul că acceptă „să primească întreg teritoriul și populația RPUV ca parte componentă a RPU”. Acordul a fost semnat, din partea RPU de către Volodymyr Vynnychenko, Symon Petliura, Fedir Șveț și Panas Andrievskyi, iar din cea a RPUV de către Lonhyn Ţehelskyi și Dmytro Levyțkyi.

Acordul preliminar a fost ratificat la 3 ianuarie 1919 în cadrul primei sesiuni a Radei Naționale Ucrainene – organul de conducere a RPUV.

O delegație reprezentativă, condusă de vicepreședintele Radei Naționale Ucrainene, Lev Bacinskyi, a fost trimisă la Kiev pentru proclamarea solemnă a acestei hotărâri și finalizarea perfectării juridice a unirii celor două republici.

La 22 ianuarie 1919, după un an de la proclamarea independenței RPU, a avut loc la Kiev, în Piața Sfânta Sofia, o adunare solemnă în cadrul căreia a fost proclamat Universalul Directoratului RPU privind unirea cu RPUV. Ceremonia proclamării Actului de Unire a început la ora 12 cu discursul șefului delegației RPUV, Lev Bacinskyi, apoi Lonhyn Ţehelskyi a citit scrisoarea de acreditare a Radei Naționale Ucrainene și a Radei Secretarilor de Stat a RPUV adresate Directoratului. În Universalul unirii citit la adunare se arată, între altele: „De astăzi, se unesc cele două părți ale Ucrainei unice – RPUV (Galiția, Bucovina, Rus Ungurească) și Marea Ucraină de pe Nipru separate de secole una de cealaltă. S-au împlinit aspirațiile de veacuri cu care au trăit și pentru care au murit cei mai buni fii ai Ucrainei. De astăzi, există Republica Populară Ucraineană unică și independentă”.

După aceasta, Lev Bacinskyi a înmânat scrisoarea șefului Directoratului, Volodymyr Vynnychenko, care, după primirea ei a salutat delegația ucrainenilor din vest cu un scurt discurs, subliniind importanța istorică a Actului Unirii.

A doua zi, la 23 ianuarie 1919, documentele menționate au fost discutate și aprobate de Congresul Muncitoresc al Ucrainei întrunit la sediul Teatrului de Operă din Kiev (Opera Națională a Ucrainei de azi). Prin ratificarea Universalului Directoratului, Congresul i-a acordat un caracter juridic legal. Președintele Radei Naționale Ucrainene, Evhen Petrușevycki, a fost, în curând, ales în componența Directoratului. După unirea cu RPU, RPUV și-a schimbat denumirea în Regiune Vestică a RPU (RVRPU). Între cele două formațiuni statale a început o intensă colaborare în domeniile economic, militar și cultural.

Ideea unirii a cuprins pe ucrainenii din cele mai îndepărtate colțuri. Ca un ecou al acestei mișcări istorice spre unire, în Transcarpatia, la Chust, a avut loc, la 21 ianuarie 1919, o adunare în cadrul căreia s-a stabilit unirea Ucrainei Carpatice cu Republica Populară Ucraineană, cu capitala la Kiev.

Cu toate acestea, dintr-o serie de motive unirea RPU cu RPUV într-un singur stat nu a fost dusă până la capăt. Au continuat să existe două guverne și două armate. Republicile continuau să se afle în relații confederative. Interesele și scopurile geopolitice diferite au dus la destrămarea frontului unit al Revoluției ucrainene din toamna anului 1919.

Totuși, Actul Unirii a devenit un simbol și o legendă pentru generațiile viitoare de luptători pentru Ucraina. După proclamarea unirii RPU cu RPUV la 22 ianuarie 1919, problema unității națiunii ucrainene nu mai era niciodată pusă sub semnul îndoielii în conștiința politică ucraineană. Decenii de-a rândul, Actul Unirii a continuat să constituie simbolul credinței, imperativul luptei pentru un stat independent și unitar.

La 22 ianuarie 1939, jubileul Actului Unirii a fost marcat în Republica Carpatică autonomă. Aceasta nu a fost o simplă manifestație, ci cea mai mare demonstrație a ucrainenilor din cei 20 de ani în care regiunea se afla în componența Cehoslovaciei. La demonstrație au participat peste 30.000 de persoane care s-au adunat la Chust, capitala Ucrainei Carpatice. Mișcarea naționalistă ucraineană și-a propus ca scop crearea unui stat ucrainean independent și unitar.

Memoria despre existența propriului stat în anii 1917-1921 a devenit una dintre pietrele unghiulare ale formării identității naționale moderne a ucrainenilor, i-a inspirat să continue lupta de eliberare, care s-a încheiat în 1991 prin restabilirea independenței. După un secol de la proclamarea Actului Unirii în Piața Sfânta Sofia unirea rămâne pe ordinea de zi a obiectivelor naționale.

Restabilirea unității va avea loc după eliberarea Crimeei și a raioanelor ocupate ale regiunilor Donețk și Luhansk.

Institutul Ucrainean al Memoriei Naționale

La solicitarea Congresului Mondial al Ucrainenilor, președintele UUR și deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi, redactorii-șefi și redactorii publicațiilor UUR, precum și angajații departamentului administrativ s-au alăturat flashmob-ului cu ocazia Zilei Unirii Ucrainei, 22 ianuarie. Ziua Unirii Ucrainei este una dintre cele mai importante date din istoria constituirii statului ucrainean. La 22 ianuarie 1919, în Piața Sfânta Sofia din Kiev, a fost proclamat oficial Actul Unirii Republicii Populare Ucrainene cu Republica Populară Ucraineană de Vest într-un singur stat.

In memoriam Holodomor

În perioada 1-29 noiembrie 2019, la Școala Gimnazială Bălcăuți s-a derulat proiectul educațional „In memoriam Holodomor“, coordonat de doamnele profesoare Lăcrămioara Grigoriuc și Anca Știubianu.

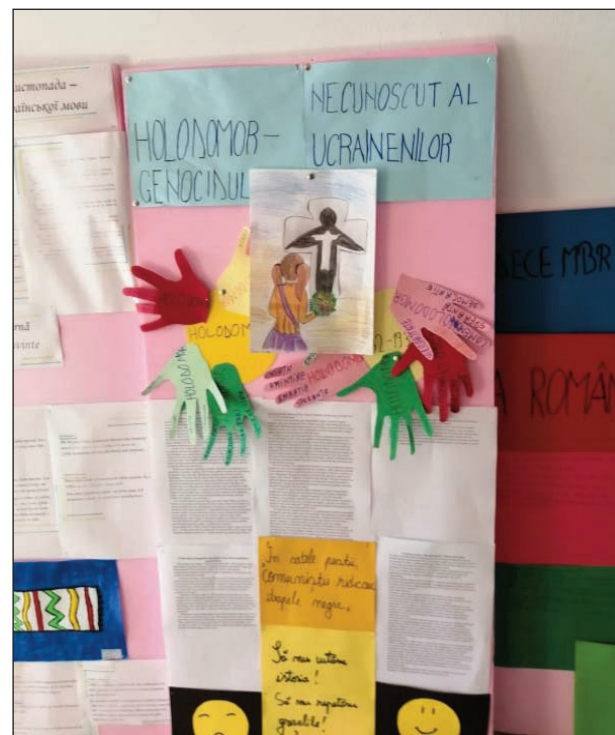
Scopul proiectului a fost comemorarea Holodomorului prin activități școlare și extrașcolare de către cadrele didactice și elevii de gimnaziu. Pentru a lupta împotriva discriminărilor de orice gen este necesară cunoașterea de către elevi a acestei părți din istorie și formarea unor deprinderi morale sănătoase. Trecutul nu poate fi schimbat, dar este esențială înțelegerea și asumarea consecințelor ce decurg din orice faptă care presupune discriminarea oamenilor de către oameni.

În cadrul proiectului, elevii au fost puși în contact cu elemente de cultură, istorie și religie

ucraineană și au fost stimulați să cerceteze probleme legate de Holodomor. Activitățile au presupus realizarea de către elevi a unor postere privitoare la Holodomor, activitate de comemorare a zilei de 23 noiembrie (a patra sâmbătă din noiembrie este ziua oficială de comemorare a celor care au murit ca rezultat al Holodomorului și represiunilor politice în Ucraina) și prezentarea propriilor creații inspirate din tragedia ucraineană.

Amintim și câteva dintre obiectivele proiectului: stimularea interesului elevilor pentru autoeducație; analiza unor documente referitoare la tema proiectului; dezvoltarea capacității elevilor de a-și expune ideile în public în mod clar, coerent și argumentat; promovarea, la nivelul grupului țintă, a ideilor de toleranță, înțelegere reciprocă și dialog; dezvoltarea unei conștiințe civice, bazate pe cunoașterea și asumarea valorilor democratice; autoevaluarea raportată la anumite valori; dezvoltarea atitudinilor proactice în viața socială; cunoașterea, de către elevi, a unor elemente de cultură, civilizație și religie, specifice unui anumit grup etnic – ucrainenii.

Proiectul a urmărit încurajarea elevilor să contribuie activ la consolidarea valorilor fundamentale – drepturile omului, lupta împotriva rasismului și a xenofobiei, solidaritatea umană. Astfel de activități ajută la înțelegerea realității curente și la asumarea de responsabilități în comunitate.

Ecoul Holodomorului străbate peste ani. An de an, crește și numărul țărilor lumii care recunosc Holodomorul ca genocid. Pentru a cinstea amintirea celor care au pierit în timpul Holodomorului, au fost ridicate monumente și în fiecare an sunt dedicate evenimente publice în Ucraina și în lume. Agnieszka Holland, regizoarea filmului „Mr. Jones“ care tratează mușamalizarea foametei în masă din Ucraina, a spus că a fost atrasă de scenariul scris de Andrea Chalupa, din cauza faptului că morțile în masă din Ucraina fac parte dintr-un capitol nu foarte cunoscut al istoriei europene. „Am simțit de parcă fantomele acestei crime pur și simplu cer... un fel de reflector, pentru un soi de dreptate“.

Convalia HREHORCIUC

24 ianuarie – Ziua Unirii Principatelor Române

În fiecare an, la 24 ianuarie, România sărbătorește Unirea Principatelor Române – Moldova și Țara Românească, realizată la 24 ianuarie 1859. De atunci au trecut 161 de ani, o etapă istorică bogată în evenimente politice, militare, economice și sociale pentru țara noastră.

Înfăptuirea unirii a fost precedată de o serie de evenimente, fără de care ea nu ar fi avut loc. În anul 1828, Rusia țaristă condusă de țarul Nicolae I a declarat război Turciei care s-a terminat în septembrie 1829. Ca urmare, părțile aflate în conflict au încheiat la Adrianopol un tratat în care s-a stipulat că Moldova și Țara Românească se bucură de autonomie administrativă, libertate de a face comerț, de dreptul de navigație pe Dunăre și domni numiți pe viață.

Acest tratat a favorizat ocuparea de către Rusia a Principatelor Române în perioada 1829-1834, fiind condusă de generalul și om politic rus Pavel Dimitrievici Kiseleff el fiind totodată și președinte al divanurilor Moldovei și Țării Românești. Sub conducerea lui s-a elaborat Regulamentul Organic (un fel de constituție) care a favorizat dezvoltarea și organizarea identică a celor două principate. După încheierea misiunii în aceste țări, a fost ambasador al Rusiei la Paris în perioada 1856-1862, când a sprijinit unirea acestora într-un singur stat.

Revoluțiile de la 1848 (care au cuprins majoritatea țărilor din Europa de Vest) s-au declanșat și în cele două țări românești – Moldova și Țara Românească, precum și în Transilvania, care era sub ocupația Imperiului Austro-Ungar. Revoluțiile din Moldova și Transilvania au fost înăbușite. Singura țară care a reușit să formeze un

guvern, ca urmare a Proclamației de la Islaz, a fost Țara Românească cu Nicolae Golescu, Ion Heliade Rădulescu, Nicolae Bălcescu, guvern care l-a înlocuit pe Gheorghe Bibescu Vodă (ce a domnit în Țara Românească în perioada 1842-1848) fiind înăbușit (în septembrie al aceluiași an) de către trupele otomane.

După prăbușirea revoluțiilor din țările Europei de Vest și în Principatele Române, în anul 1853 a izbucnit Războiul Crimeei (care a durat până în anul 1856) între Rusia și Turcia, care a contribuit la grăbirea realizării unirii celor două țări române – Moldova și Țara Românească.

Ca urmare a terminării acestui război, a avut loc la Paris Congresul de pace, în perioada februarie-martie 1856 care s-a soldat cu înlăturarea protectoratului rusesc asupra Principatelor Române, acestea au intrat sub garanția statelor europene care au decis, în anul 1857, convocarea divanelor ad-hoc (adunări) pentru revizuirea Regulamentelor Organice, iar la Conferința de la Paris (mai-august 1858), Franța, Anglia, Austria, Prusia, Rusia, Turcia și Sardinia au hotărât ca cele două Principate Române să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești cu domni, guverne și adunări (parlamentare) separate.

Oamenii politici din cele două principate nu au ținut seama de hotărârile adoptate la Conferința de la Paris din anul 1858, au decis numirea colonelului Alexandru Ioan Cuza domn al Moldovei la 5 ianuarie 1859 și al Țării Românești la 24 ianuarie 1859, realizându-se astfel prima unire statală (numită Mica Unire) cu un parlament comun.

La 11 decembrie 1861, Mihail Kogălniceanu a declarat: „Unirea este îndeplinită, iar unirea românească este întemeiată“.

Astfel, 24 ianuarie 1859 a unit pentru totdeauna națiunea română sub un singur domn, parlament, cu capitala la București.

În perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza s-a înființat universitatea din Iași în anul 1860, iar cea de la București, în 1864.

Totodată, în decembrie 1964, au fost secularizate averile mănăstirești, iar la 14 aprilie 1964 s-a promulgat Legea rurală care a împroprietărit țărănimea. Toate aceste realizări s-au făcut de către Alexandru I. Cuza, fiind aplicate în practică de guvernul condus de Mihail Kogălniceanu, susținut și de o propagandă desfășurată în străinătate de către majoritatea revoluționarilor de la 1848, exilați, masele populare care și-au impus voința și la unirea Moldovei și Țării Românești.

Realizările făcute în folosul maselor sărace nu erau văzute cu ochi buni de către opoziție, care l-au silit în februarie pe Alexandru Ioan Cuza să abdice, exilându-l în Germania, fapt deplâns de masele populare sărace și în special de țărănime.

Locul lui Alexandru Ioan Cuza l-a luat prințul german Carol de Hohenzolern-Sigmaringen care a luptat alături de trupele ruse împotriva Turciei, obținând independența României în anii 1877-1878.

Pe timpul guvernării Principelui Carol România a devenit regat, iar Carol I a devenit primul rege al României, care a făcut din România o țară modernă, respectată pe plan internațional. El a domnit 48 de ani și a decedat în 1914. A urmat la tronul României regele Ferdinand I care alături de Regina Maria au înființat, la 1 decembrie 1918, România Mare, prin alipirea Transilvaniei, Basarabiei, Bucovinei și Herței, statul român devenind stat național unitar român.

Mihai POCORSCHI

Nașterea Mântuitorului constituie un moment de maximă importanță, punct de reper în istoria omenirii. Pentru a înțelege mai bine poziționarea acestui eveniment în context pancosmic, va trebui să ne întoarcem în timp la momentele dramatice ale Genezei când, după alungarea strămoșilor noștri din rai, în urma păcatului neascultării, Dumnezeu nu-i abandonează, ci le oferă speranțe de viitor. Și astfel apare în Cartea Facerii prima veste bună care urma să-și producă efectele în viitor. Astfel, adresându-se șarpelui (ispititorului), Creatorul îi spune: „Dușmănie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta (sămânța ei) îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa călcâiul” (Facere, 3,15). Cu alte cuvinte, într-un viitor neprecizat, urmașul Evei, o ființă umană, va zdrobi puterea diavolului pe care acesta și-a manifestat-o asupra omului.

S-ar putea pune fireasca întrebare: de ce Dumnezeu nu a inițiat planul mântuirii omenirii de îndată? Era nevoie de o pregătire a omului, ca el însuși să dorească izbăvirea. Este ceea ce Sf. Apostol Pavel numește „călăuza spre Hristos” (Galateni 3,24). Era nevoie de „plinirea vremii” (Galateni 4,4), adică acea creare a condițiilor optime (sociale, politice, religioase etc.) pentru venirea Mântuitorului.

Și astfel, atunci când Dumnezeu a socotit de cuviință, l-a trimis pe îngerul Gavriil la Fecioara Maria în Nazaret să-i aducă vestea cea mare. În momentul în care ea a acceptat onoarea deosebită pe care o primea, prin cuvintele „Iată roaba Domnului sunt. Fie mie după cuvântul tău!” s-a realizat un eveniment unic, de o însemnătate cosmică: Creatorul și creatura, Dumnezeu și omul se unesc în persoana celui care va fi Isus Hristos Mântuitorul.

Venirea Lui în lume s-a realizat discret, în condiții modeste, dar, în chip minunat, întreaga creație s-a plecat în fața Lui: îngerii, reprezentând lumea nevăzută, omenirea prin magi și păstori, făpturile necuvântătoare, până și existența neînsuflețită (steaua).

Acest eveniment nu putea să nu aibă însă reverberații puternice peste ani, secole sau milenii. În acest sens, toate popoarele creștine, de la

Nașterea Domnului

începuturi și până în zilele noastre, au oferit praznicului Nașterii Domnului cele mai alese creații spirituale prin cântece și diverse tradiții care demonstrează atașamentul creștinului față de ceea ce a realizat Dumnezeu pentru noi și a noastră mântuire în vremea aceea.

La noi, la ucraineni și la români, manifestările acestei cinstiti speciale s-au concretizat de-a lungul secolelor în practica colindelor. Spun practi-

ca, pentru că ceea ce noi numim colind, nu este un simplu cântec. O respectabilă doamnă etnolog de la noi argumenta, fără tăgadă, că adevăratul sens al colindei este acela de vestire. Dincolo de conținutul teologic și liric uneori (demne ambele de o analiză pertinentă), colindele sunt prin excelență mesaje. Sunt superbe concertele de colinde, dar nimic nu poate depăși efervescența din ajunul Crăciunului, când copiii și tinerii merg din casă în casă ca vestitori.

Din păcate, în ultimii ani caracterul spiritual, sacral al Crăciunului s-a estompat, până la a

deveni ne semnificativ. Colindele creștine adevărate care au început acum 30 de ani și-au pierdut mult din intensitate! Aproape toate posturile de televiziune, precum și presa scrisă, nu vorbesc decât de un personaj ireal, care vine de undeva de la Polul Nord, costumat nefericit, care împarte cadouri copiilor – Moș Crăciun. Nu pot uita Crăciunul de acum treizeci de ani, când Moș Gerilă comunist s-a transformat în Moș Crăciun și ce bucurie a fost atunci. Din nefericire, Moș Crăciun de astăzi seamănă tot mai mult cu Moș Gerilă de atunci. Nimic sacru, nimic din fiorul întâlnirii cu divinitatea. Totul comercial, totul secularizat: ce mâncăm, cum ne îmbrăcăm, cum ne distrăm etc.... Într-o splendidă poezie a unui poet de suflet citim versurile: “E noapte, patul e făcut. Dar cine să se culce? Când mama spune de Isus cu glasuri rar și dulce. Cum s-a născut Hristos în frig, în ieslea cea săracă, cum boul peste El sufla căldura ca să-i facă”. Ce cuvinte duioase ale unui poet, privind copilăria sa în noaptea magică de Crăciun! Câți din copiii sau nepoții noștri mai au astăzi un astfel de privilegiu? Întrebați astăzi copiii de 10-12 ani care este semnificația Crăciunului și veți vedea că majoritatea covârșitoare se vor rezuma la a spune ceva despre Moș Crăciun, daruri, bradul, artificii și nimic mai mult. Oare chiar atât de mult a săpat neomarxismul la temelia existenței noastre creștine? Parcă mai insidios decât în perioada ateismului instituționalizat, dar mai eficace. Am urmărit la un post de televiziune o emisiune privind Crăciunul petrecut într-o piață centrală a Capitalei. Ce aberație! Poate era vorba de un chef, nu de Crăciun. Crăciunul nu poate fi prăznuit decât în biserică sau în familie.

Ce se întâmplă cu un pom falnic ale cărui rădăcini le extirpăm? Ce se întâmplă cu atmosfera Crăciunului, când îl eliminăm pe cel care este centrul umanității, Hristos?

Pr. dr. Dumitru COLOTELO

Membrii ansamblului „Kozaciok” și soliștii din România premiați la Festivalul Internațional „Zorile Baltice” din Riga

Zece dansatori ai ansamblului „Kozaciok” din Bălcăuți, județul Suceava și patru soliști: Petru Șoiman din Bălcăuți, Simina Colopelnic din Remeți, județul Maramureș, Anamaria Marchiș din Bistra, județul Maramureș și Alexandru Târîțeanu din Iași au participat la cel de-al IX-lea Festival Internațional de Creație și Interpretare al Tinerilor Ucraineni „Zorile Baltice”, care s-a desfășurat, în perioada 8-12 decembrie 2019, la Riga, Letonia. Toți participanții au obținut Premiul I la secțiunile „coregrafie” și „vocal” la categoriile de vârstă, prevăzute de regulament. Membrii delegației UUR au dansat și cântat și pe nava de croazieră „Romantika” pe ruta Riga-Stockholm, au vizitat capitala Letoniei – Riga și capitala Suediei – Stockholm. Festivalul are drept scop promovarea moștenirii culturale tradiționale ucrainene, consolidarea contactelor internaționale și a legăturilor culturale, precum și schimbul de cunoștințe, tradiții culturale și de experiențe. Festivalul Internațional „Zorile Baltice” a fost organizat de către Centrul Ucrainean pentru Tineret și Copii din Letonia. Transportul, cazarea și masa pentru tinerii ucraineni din România la Festivalul din Riga au fost asigurate de UUR. Felicitări câștigătorilor!

Cristina ȘTIRBĂȚ

Astăzi s-a născut Hristos

Elevii de la Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, clasele X-XII și elevii de la Școala Gimnazială Rona de Sus,

clasele V-VI au avut onoarea de a participa la Festivalul județean de colinde „Astăzi s-a născut Hristos”, ediția a XIX-a care a avut loc la 13 decembrie 2019, în amfiteatrul Școlii Gimnaziale „Dimitrie Cantemir” Baia Mare. Un proiect organizat de Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Baia Mare, director prof. Gavril Pasca, și Inspectoratul Școlar al județului Maramureș, inspector de specialitate, prof. Ioan Cristina, la care au participat 14 formații vocale din școlile și liceele din județ, coordonate de profesori de specialitate. Fiecare formație avea la dispoziție 10

minute, iar repertoriul conținea în mod obligatoriu și o colindă din repertoriul românesc, interpretată a cappella. Așadar au fost interpretate colinde în limba română, engleză, italiană, germană, dar și în ucraineană.

Și de data aceasta elevii noștri s-au prezentat impecabil, ne-au reprezentat cu mândrie interpretând colinde tradiționale ucrainene din Maramureș, dar și piese interpretate cu negativ, iar în încheierea festivalului, formațiile reunite au interpretat colinda „Astăzi s-a născut Hristos” și au primit diplome de participare.

Tot în această zi, la întoarcere, aceste două formații au participat la Gala de premiere a „Tinerelor talente ucrainene”, organizată de către Uniunea Ucrainenilor din România care a avut loc în sala festivă a Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției.

Participarea la acest festival se datorează Uniunii Ucrainenilor din România, care ne-a ajutat cu asigurarea transportului și o masă caldă pentru elevi, iar pe această cale mulțumim conducerii UUR fără de care nu am fi putut participa.

prof. Geta PETREȚCHI

Nașterea Domnului – sărbătoarea bucuriei și a familiei la Iași

Crăciunul ucrainean este renumit pentru tradițiile și obiceiurile deosebit de frumoase, cum ar fi colindatul, pregătirea unor simboluri specifice „Diduch”, pregătirea mâncărilor tradiționale și multe altele. Atmosfera unică, specifică acestei sărbători poate fi resimțită doar vizitând satele în care se sărbătorește Crăciunul după calendarul iulian sau participând la festivaluri tematice, care au loc atât la nivel local, cât și național, iar acum putem spune că și la nivel internațional, în orașul Sighetu Marmăției, județul Maramureș sau la astfel de sărbători „în familie” în cercul prietenilor, care se organizează în mare parte dintre filialele Uniunii Ucrainenilor din România. Sărbătoarea bucuriei și a familiei, Nașterea Domnului Isus Hristos generează emoții înălțătoare, liniște sufletească, momente plăcute și vesele în cercul familiei, bucurie în ochii copiilor, mai ales atunci când primesc cadouri din partea celor dragi.

În România, Ucraina și alte câteva țări, Nașterea Domnului Isus este sărbătorită oficial în două rânduri, o dată la 25 decembrie și a doua oară la 7 ianuarie, conform calendarului gregorian și, respectiv, iulian. Alegerea datei depinde de opțiunile religioase și de tradițiile familiale. Cu toate acestea, esența acestei sărbători nu se schimbă în raport de data ei, mii de credincioși merg la biserică cu această ocazie pentru a preamări nașterea Fiului lui Dumnezeu.

A intrat deja în obișnuință, ca în această perioadă a Anului Nou și a sărbătorilor de Crăciun, Iașul să se pregătească cu un spirit de creativitate și inventivitate aparte. Orașul este „îmbrăcat” într-un decor sărbătoresc și o atmosferă care prevestește venirea Anului Nou și care invită pe toți doritorii să petreacă această mare sărbătoare într-un mod plăcut, liniștit, cu tradiții străvechi și colindele specifice momentului. La evenimentele care au avut loc la Iași cu această ocazie, a luat parte și ansamblul nostru de dansuri populare

ucrainene „Veselka” în zilele de 14 și 18 decembrie, iar acum a venit și rândul membrilor filialei noastre, de a sărbători Seara Sfântă în mica, dar inimoasa familie a ucrainenilor din Iași, împreună cu prietenii și simpatizanții noștri. Pentru a 12-a oară la rând, și anul acesta, la data de 5 ianuarie, ne-am bucurat împreună la o masă festivă ca într-o familie adevărată. Invitații de onoare la sărbătoarea ucrainenilor din Iași au fost: dl Rotar Petro, fost viceprimar al orașului Cernăuți, cu care a început și s-a finalizat înfrățirea orașelor Iași și Cernăuți, dl Sorin Iacoban, președintele Federației Române de Șah, dl Ardeleanu Adrian, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, dna Monica Nănescu, muzeograf, expert, șeful Muzeului Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu”, profesori de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, dl Arhire Lucian, vicepreședintele Societății „Astra” Iași, Petre Frățilă, jurnalist, scriitor, realizator TV, membru al Uniunii Scriitorilor din România, directori și profesori ai Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă”, reprezentanți ai minorităților naționale, alte personalități ale Iașului.

Conform bunelor tradiții statornicite de mai mulți ani, soțiile membrilor comitetului filialei noastre (de data aceasta au fost ajutate și de alți membri) au pregătit o expoziție de mâncăruri tradiționale, aceleași feluri de mâncare pe care le găteau, cu ani în urmă, împreună cu mamele și bunicile lor, în satele din Bucovina de Sud, de unde, de altfel, provine majoritatea membrilor „familiei ucrainene” din Iași. Invitații de onoare și participanții la această sărbătoare au avut ocazia să se familiarizeze cu rețetele preparatelor pe care ucrainenii le pregătesc pentru seara de Crăciun și în același timp să le deguste.

Sărbătoarea a început cu un cuvânt al președintelui filialei, care a felicitat pe cei prezenți la eveniment cu ocazia sărbătorii Nașterii Domnului

Isus și a Anul Nou și a urat invitaților și tuturor celor prezenți la mulți ani, pace și liniște în fiecare casă, bunăstare și bună înțelegere, iubire și fericire. În continuare, a explicat de ce Crăciunul este sărbătorit în întreaga lume la 25 decembrie, iar în Ucraina, Georgia, Rusia, Serbia și alte țări la 7 ianuarie. De ce datele de naștere ale lui Isus Hristos sunt diferite? (Societatea modernă trăiește după calendarul gregorian introdus de Papa Grigore al XIII-lea în 1582). Acest calendar a dat, de altfel, și denumirea acestei sărbători după „stil nou”. Diferența, în timp, între cele două stiluri creștine cu o zi la fiecare 100 de ani. Acum, calendarul iulian rămâne în urma celui gregorian cu 13 zile. În Europa a fost adoptat și se utilizează noul calendar gregorian, pe când cel iulian continuă să fie folosit în Ucraina și în țările sus-menționate. Conform ultimelor date se poartă discuții și în Ucraina pentru a se trece la calendarul gregorian.

Reprezentantele sexului frumos au fost foarte interesate de rețetele mâncărilor specifice, pregătite pentru această sărbătoare, care erau deosebit de aspectuoase și apetisante, dar și foarte bune la gust, fiind apreciate în unanimitate de cei prezenți la eveniment.

Dar sărbătoarea nu ar fi fost completă, dacă nu ar fi răsunat și colindele noastre ucrainene, dar și cele românești, de data aceasta fără doamna Otilia Zaharov, profesor la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”, din motive obiective. Absența domniei sale fiind suplinită de corul constituit ad-hoc din participanții la eveniment. Și putem spune că ne-a reușit și ne dă imbold pentru a folosi același sistem și cu alte ocazii.

Sărbătoarea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, ca într-o adevărată familie, plină de magie și spiritul Crăciunului. Invitații de onoare, reprezentanți ai organizațiilor și instituțiilor cu care colaborează filiala noastră, și-au exprimat recunoștința și cuvinte de mulțumire pentru invitație și au urat organizatorilor realizări mai mari în activitatea lor, în anul în care tocmai am intrat.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

„Apă de izbăvire, apă de sfințire...”

Lumea, înainte de venirea Mântuitorului Isus Hristos, trăia o viață cu totul diferită de cea propovăduită de învățătura creștină și timp de mii de ani, petrecuți în această stare de viață, făcuse sufletele în așa fel că nu puteau pricepe cum ar fi cu putință să se înfăptuiască pe pământ un trai mai bun, nu puteau percepe și nici pricepe cum ar fi cu putință să se instaureze pe pământ un trai mai ales și mai bun decât al lor. Învățăturile sfintei Evanghelii păreau oamenilor lipsite de teme și judecată, pentru a fi traduse în tiparul vieții zilnice.

Concret, de exemplu, cum să priceapă cineva din timpurile acelea, acuratețea frumuseții, simplității (Matei V. 38-40) sau „dacă îți cere haina dă-i și cămașa”, când până aici morala obișnuită fusese să plătești fiecăruia cu măsura purtării sale, adică. „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”? Și apoi cum să nu se zburlească stăpânii miilor de sclavi, într-o vreme când robia era socotită drept unul dintre cele mai firești raporturi și pe care se baza chiar așezarea statelor, în fața cuvinelor sfântului apostol al neamurilor, Pavel: „Nu mai este Iudeu nici Elin; nu mai este rob nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi una sunteți, întru Hristos Isus”?

Cum să nu rămână uimite neamurile născute și trăite în îngrădirile strict naționale, născătoare de interminabile certuri și războaie, când aud pe Mântuitorul învățând să iubim pe cei ce ne urâsc, pe vrăjmași și să binecuvântăm pe cei care ne blestemă și ocărăsc? Acestea și multele altele asemănătoare erau ocazii de nepriceput pentru o lume în care credința religioasă era o născocire și a cărei morală în cea mai mare parte consta în proslăvirea păcatelor și a tuturor pornirilor pătimase.

Lepădarea morală a lepădării de sine, a vieții închinată binelui obștesc, a cumpătării, castității și buneii înțelegeri – cum să fie înțelese toate acestea de o lume în care înșiși zeii creați erau răi, desfrânați, totdeauna puși pe conflicte și certuri, băutori de licori alcoolice, orgolioși și răzbnători? Cum să fii, ca să poți lesne închipui aievea lumina și seninul ce însoțesc „Cărarea Împărăției”, când până aici locașul zeilor fusese loc de ură și păcate, mai josnice decât prin comparație cu cele omenești, loc față de care ochii pământinilor se întorceau adesea cu dezamăgire și cu scârbă. Și atunci ușor e de înțeles pentru oricine că o religie cum e cea creștină, care condamna, socotind drept viciu, ceea ce până atunci trecea drept purtare morală, virtuoasă, nu putea fi nici înțeleasă, nici primită cu una cu două. Și în acest caz, a trebuit ca Domnul Isus, nu numai să propovăduiască, vorbind ca de la suflet la suflet, unor mulțimi despre această credință nouă, mântuitoare de suflete, care ne arată pe Dumnezeu ca chip de desăvârșire, a trebuit nu numai să dea lumii pilda vie de viețuire cinstită, prin pilda vieții sale pământeste, dar a fost nevoit să intervină chiar în chip minunat, pentru schimbarea gândului și sufletului omenească, dând ajutorul sau

harul său celor ce voiesc să se desprindă de lume și lucrurile ei și să încerce a se înălța spre cerul luminos al desăvârșirii dumnezeiești.

Trebuie să înțelegem că întoarcerea lumii la Dumnezeu nu se mai putea face prin propriile puteri ale acesteia, pentru că starea de păcat în care ea trăise zeci de veacuri întunecoase, în sufletele omenești produsese întinare până într-atât, că nu mai puteau singure alege binele de rău. Nu exista deci posibilitatea de a avea cunoașterea dreaptă a faptelor curate – și de aici nevoia mijlocirii lui Dumnezeu însuși. Au primit deci ajutor prin harul său cei ce voiau să se desprindă de lume și lucrurile ei, prin credința în formă și înțeles date de Mântuitorul. Aceste lucrări pline de putere sfințitoare a sfântului Duh s-au constituit în sfinte Taine. Pe cea dintâi Biserică creștină ne-o încredințează în chipul botezului Dumneului în râul Iordan. Apă de izbăvire, apă de sfințire, taina Sfântului Botez este poarta de intrare în creștinism. Temeiul îl găsim în cuvintele „Adevăr își spun, că dacă nu se naște cineva din apă și din duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan III, 5).

Cu alt înțeles și formă, întâlnim botezul apei și înainte de Hristos; în profeții Vechiului Testament găsim îndemnul „Spălați-vă și vă curățiți, scoateți vicleșugurile din inimile voastre” (Isaia I, 16) ori „Spăla-mă-voi și mai vărtos decât zăpada mă voi albi” (Ps. 50). Vizat era trupul, cu o însemnătate spirituală desigur, dar la aceasta nimeni nu se gândea. Credinciosul Vechiului Testament și al lumii vechi, în genere, se socotea pe sine cu totul îndreptat, dacă aducea la altar jertfa poruncită de lege.

Cu un înțeles mult mai apropiat de cel creștin se manifestă botezul în cazul celui din urmă dintre profeți, sfântul Ioan Botezătorul, cel care învață și practică botezul pocăinței. Cufundarea în apa Iordanului a celor ce urmează pe Ioan Botezătorul în pustie, nu mai este o simplă spălare cu apă limpede de munte. Apa aceasta era neatinsă decât de nevinovatele viețuitoare al pustiei, în vreme ce pentru cei botezați semnifică ruperea cu trecutul plin de păcate, spre îndreptare spre o viață nouă: „Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția cerurilor” (Matei III. 2). În aceasta constă pasul uriaș spre țelul pătrunderii cu curățirea până în inimă și rărunchi, spălând sufletul, limpezind cugetul de gânduri viclene, făcându-se izvor de adevărată viață duhovnicească, spre lucrarea virtuților.

Apă de izbăvire – de curățire și vindecare completă a sufletului – apă de sfințire, izvor de luminare dumnezeiască a cugetului și îndreptare în căile binelui spre lucrarea virtuților, numai în împărăția Fiului lui Dumnezeu se întâlnește, în Taina sfântului Botez. Devine clar că, cel ce voiește să se împărtășească de această Împărăție, nu poate ajunge aici până nu se naște a doua oară „din apă și din duh”.

Spre a vădi lumii creștine cât de trebuincioasă este această Sfântă Taină, Fiul lui Dumnezeu, Isus

însuși primește a fi botezat în Iordan, de către Ioan Botezătorul, nu pentru a Sa proprie curățire și sfințire, ci El Dumnezeu curățitei și al sfințeniei, neavând nevoie de acest lucru, pentru a ne întări prin exemplul propriu începutul mântuirii, totodată a ne deschide ochii asupra izvorului de apă vie al darurilor Sfântului Duh, aduse de El în lume.

În timpul activității mesianice (trei ani de predicare) Mântuitorul nu pierde nici un prilej de a stăruia asupra Botezului. Iar după cum își începuse activitatea mântuitoare prin primirea acestei Taine, tot așa încheie bogatul șir de învățăminte date Sfinților Apostoli tot prin porunca botezării: „Mergeți, învățați toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Matei 28,19).

Într-o lume a contrastelor, sfânta și marea zi a Botezului Său dă lacrimi de pocăință curățitoare ochilor noștri, poftitori de privescitori supraréalist-pierzătoare, și-i îndreaptă, îmbogățește de o acuitate sporit-înduhovnică spre Iordanul Sfințeniei Sale. Taina Sfântului Botez ne face părtași împărăției lui Dumnezeu și darurilor sale sfințitoare, scoțându-ne din calea încercărilor întunerului în drumul spre Hristos, însă a noastră rămâne strădania să păstrăm haina botezului curată.

Mihai MATEICIUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București**

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:

Ion Robciuc

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210